

TRGOV. ZBORNICA NASPROTNA WAGNERJEVI POSTAVI

STAVKA PRI FIRESTONE-U JE BILA UGODNO PORAVNANA; SEDEČI STAVKARJI OBSOJENI

Po mnenju nekaterih bo posledica Wagnerjeve postave še večje število stavk. — "Pravice delavcev je treba vpoštovati in spoštovati," pravi pomožni delavski tajnik. — Prvo glasovanje glede določbe Wagnerjeve postave.

WASHINGTON, D. C., 28. aprila. — Govorniki na letni konferenci trgovske zbornice Združenih držav so zahtevali premembo Wagnerjeve postave, ki daje delavcem pravico, da kolektivno določajo plače in delavske razmere in ki jo je zvezno najvišje sodišče razglasilo za ustavno. Posebno glasne so bile zahteve, da so delavske unije odgovorne za svoja dejanja.

Lastnik Geometric Tool Company, James W. Hook iz New Haven, Conn., je rekel, da mora biti postava izpremenjena, ako hočejo, da bo družabni mir zavarovan. Delavci morajo izpredvideti, da postava ne more v industrijo prinesiti miru, temveč še večje spore, ako delodajalci pasivno sprejmejo enostransko postavo. Delo in kapital morata složno delati in skupno nositi odgovornost.

Bivši predsednik trgovske zbornice J. D. Black je rekel, da bo postava v sedanjih oblikah samo rodila večje in boljše stavke.

Sedanjí predsednik zbornice Harper Sibley je rekel, da problem odnošajev med delodajalci in delavci ne more biti rešen z nasilnimi naredbami ali pa z enostranskim postavnim varstvom delavca in z odklonitvijo pravice delodajalcev.

Tovarnar B. C. Heacock je rekel, naj bi delodajalci socialne naloge izročili drugim in mesto da bi izdajali denar v dobrodelne namene, naj bi izboljšali plače svojim uslužbencem.

WASHINGTON, D. C., 28. aprila. — Na tukajšnji konvenciji trgovske zbornice Združenih držav je imel danes zelo začuden govor pomožni delavski podtajnik Edward F. McGrady, ki je resno svetoval delodajalcem, naj se ne zoperstavljajo delavskemu gibanju, ki si je po vseh deželah na svetu začelo utirati pot.

— Delavske pravice je treba vpoštovati in spoštovati, — je vzkliknil. — Vsaka industrija se mora prilagoditi delavskim pravicam, ki so zajamčene v Wagnerjevi postavi.

McGradyju so nekateri udeleženci navdušeno ploskali.

AKRON, Ohio, 28. aprila. — Vodstvo Firestone Tire & Rubber Company je danes izjavilo, da se je sporazumelo z vodstvom United Rubber Workers of America (organizacije, ki je priključena Lewisovemu odboru), in da se bo vrnilo na delo deset tisoč delavcev, ki stavkajo že izza 5. marca.

Ta izjava je bila podana po konferenci med zastopniki družbe in unije. Konferenca je trajala nad tri ure. Vsebinska pogodba, ki bo jutri popoldne predložena stavkarjem v odobrenje, ni znana. — Glede delavskih pogojev, predvsem mezd in delovnega časa, ni bilo posebnih težkoč, dočim je zadevala na velik odpor zahteva unije, naj bo edina zastopnica vseh delavcev.

DETROIT, Mich., 28. aprila. — V tukajšnji tovarni Packard Motor Car Company so začeli delavci glasovati, če naj bo po Wagnerjevi postavi unija United Automobile Workers of America edina zastopnica delavcev pri kolektivnih pogajanjih. Glasove bodo prešteli zastopniki National Labor Relations Boarda.

Grozodejstva v temnem Harlan okraju

FAŠISTI SO ZAVZELI DURANGO

Durango je ključ do Bilbao. — Eibar je v planinah. — Branitelji mesta so razstrelili tovarno za orožje.

SAN SEBASTIAN, Španija, 27. aprila. — Čete upornega generala Franca so ob 7 zjutraj vkorakale v Durango, ki je ključ do Bilbao. Eibar, ki ima 25,000 prebivalcev in ki ima največje tovarne za orožje na Španskem, je bil zavzet zjutraj.

Baski so zažgali mesto, predno so zbežali pred fašisti.

Pred nekaj tedni so Baski prepeljali večino orožja iz Eibara v Durango.

V teh bojih je bilo ujetih nad 3000 Baskov.

Baski imajo 50,000 vojakov, poleg tega pa še 5000 komunističnih in anarhističnih rudarjev iz Asturije in 3000 komunistov iz Santanderja. Imajo dobro artilerijo in drug modern vojni material ter okoli 100 aeroplanov.

HENDAYE, Francija, 27. aprila. — Mestí Durango in Eibar sta v ponedeljek padli fašistom v roke. Baski se ne prestando umikajo po 16 milj dolgi cesti iz Durango do Bilbao.

Baski so pričeli odhajati iz Eibara v nedeljo ponoči, ko so fašisti zasedli višini Ascarieta, od koder morejo popolnoma obvladati mesto.

Eibar je izgledal kot drugi Irun, kajti celo mesto je v planinah.

Glavni stan generala Franca naznanja, da so Baski vzeli s seboj več tisoč civilistov, med njimi mnogo žena in otrok ter beže po cesti proti Bilbao. Fašistični letalci tudi niso bombardirali umikajočih se Baskov, da ne bi pobili civilistov.

BILBAO, Španija, 27. apr. — Baskiška vlada sicer priznava resen vojaški položaj, toda zanika, da bi bili fašisti zavzeli Eibar in Durango.

Fašistični letalci so razdejali gorske vasi Arbaiceni in Marquina Bolivar, kjer je sedež družine Bolivar, velikega osvoboditelja Južne Amerike.

ZRAČNA ZVEZA RIM-TOKIO

RIM, Italija, 28. aprila. — Podtajnik v zračnem ministertvu Giuseppe Valle je naznanil, da se bodo v kratkem pričeli poskusni poleti z aeroplanom med Rimom in Tokijem. Po poskusnih poletih pa bo pričet stalni zračni promet med Italijo in Japonsko.

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

EDVARD TOŽI ZALOŽNIKA

Knjiga "Coronation Commentary" ima za posledico tožbo radi žaljenja časti. — Knjiga je bila umaknjena s trga.

LONDON, Anglija, 28. apr. — Vojvoda Edward Windsor je vložil tožbo zaradi žaljenja časti proti založniku in pisatelju knjige "Coronation Commentary", ki popisuje Edwardovo vlado in njegov odstop zaradi velike krize, ki je nastala vsled njegovega sklepa, da se poroči z Mrs. Walli Warfield Simpson.

Obtožnica prosi sodišče, da določi odškodnino in prepreči založniku William Heinemannu in pisatelju Geoffrey Dammisu da bi še dalje prodajala knjigo. Tožba je bila vložena navzlic temu, da je bila knjiga umaknjena s trga in se je založnik opravičil.

Knjiga je kritična razprava o Edwardovem odstopu ter govori o Edwardovi zapravljivi ljubezni ter označuje njegovo vlado kot "divjo, pijano in k neopravičenim vmešavanjem nagnjeno."

Edvard sicer želi, da bi bilo knjigo prepovedano prodajati tudi v Združenih državah, toda razsodba v Angliji nima nikakega vpliva na druge države in ameriški založniki se že pripravljajo, da knjigo postavijo na trg.

MRS. SIMPSON LOČENA

LONDON, Anglija, 28. apr. — Šestmesečna "preizkuševalna" doba je za Mrs. Simpson bila večeraj končana ter bo se daj dobila končne listine za ločitev zakona z Ernestom Simpsonom.

Vojvoda Windsor bo najbrže ta teden odpotoval iz Wolf-ganga v Avstriji ter se bo nastanil v Franciji. V Chateau de Cande, kjer živi Mrs. Simpson, bo prišel 3. maja in ser bo na gradu poročil dva tedna po kraljevem kronanju 12. maja.

PURVIS NIMA SREČE V LJUBEZNI

SAN ANTONIO, Texas, 28. aprila. — Vedno smejoča se Janice Jarratt in molčeči Melvin Purvis hodita vsak svojo pot.

Purvis, ki je izvalil zloglasnega roparja Johna Dillingerja v past, je eno uro čakal v hotelu na svojo žaročenko. — Ker se mu je zdelo, da je ni predolgo, je odšel.

Purvis se z vlakom pelje na svoj dom v San Francisco. Miss Jarratt pa se nahaja pri svojih prijateljih v Victorii, Texas.

PREDSEDNIK PROTI DRAŽENJU

Podpredsedniku Garnerju je pisal značilno pismo, v katerem pravi, da bodo industrijalci izrabljali določbe Millerjeve postave.

WASHINGTON, D. C., 28. apr. — Predsednik je naprosil kongres, da še odloži glasovanje o Miller - Tydings predlogu, čije namen je nadzirati cene blaga z varnostnimi znamkami v meddržavni trgovini.

Predsednik v svojem pismu na podpredsednika Garnerja, ki je predsednik senatne zbornice, svari pred neopravičenim povišanjem cen, kar ima za posledico višje življenjske stroške.

Roosevelt pravi dalje v svojem pismu, da bodo industrijalci in veletrgovci zlorabili določbe Miller - Tydingsove predloge, ker jim bo dovoljevala določevanje cen, češ, da bo vsako zvišanje cen povzročilo med narodom veliko nevoljo. Zato bo kongres napravil dobro, ako debato Miller-Tydingsovi predlogi še odloži. Po predsednikovem mnenju bi bilo najprimernejše, da bi industrijalci določevali cene v soglasju s sedanjimi gospodarskimi razmerami pod nadzorstvom zvezne trgovske komisije.

JAPONSKA IMA 1148 NOVIH BOŽANSTEV

TOKIO, Japonska, 27. apr. — K japonskemu narodnemu panteonu, ki ima, kot pravijo japonske verske knjige "80 milijard bogov", je bilo dodanih 1148 novih božanstev z velikimi svečanostmi.

Ta božanstva so vojaki, ki lansko leto padli v bojih s kitajskimi roparji v Mančukuo. Svečanosti so se vršile v slovitom Jasukuni templu vrh gori Kudan v središču Tokija, kjer Japonci so božje časte vse vojake, ki so padli v bojih proti tujemu sovražniku. Svečanosti so se vršile pod pokroviteljstvom cesarja Hirohita, ki je obiskal tempel, kjer je molil in počastil duhove od ustanovitve moderne Japonske.

Število Japoncev, ki so dosegli čast božanstva, znaša 130.967.

Svečanosti so se vršile v temi. Proti črnim stenam templja so izgledali belo oblečeni šinto duhovniki in vojaški častniki kot duhovi.

Navzočih je bilo 3000 članov družin "svetnikov" in najvišji armadni in mornariški častniki.

NOVA ODKRITJA SENATNEGA PREISKOVALNEGA ODBORA

WASHINGTON, D. C., 28. aprila. — Nove povesti o terorizmu in grozodejstvih v Harlan okraju, Ky., je slišal posebni senatni odbor, Civil Liberties Committee. Mož in njegova žena sta popisala, kako so bili 9. februarja v hišo oddani streli, ki so ubili 19 let starega sina, ranil mater in dva druga otroke.

Družina je bila v takem strahu, da ni mogla niti urediti pogreba s pogrebnikom in je morala celo noč ostati v temi do jutra.

Ti dve pričci ste bili baptistovski pastor, rudar in unijski organizator Marshall A. Musick in njegova žena.

Na vprašanja predsednika odbora senatorja La Folleteja je Musick povedal, da je 31. januarja nanj in na njegovo ženo na cesti streljal nek pomožni šerif, čegar ime pa mu ni znano. Streli so bili oddani iz dveh avtomobilov, toda nista bila zadeta.

Musick je izpovedal, da je bil bil 9. februarja posvarjen, da je njegovo življenje v nevarnosti. Mislil, da bo njegova družina bolj varna, ako ga ne bo doma, se je odločil, da gre v pet milj oddaljeni kraj Pineville. Svojemu sinu Bennettu, ki je bil še isti večer ustreljen, je naročil, naj skrbi za mater in druge otroke.

Ko je Musick pričal, je v zbirni dvorani sedel poleg njega šerif Harlan okraja Th. R. Middleton, ki je imenoval pomožne šerife, ki so sedaj obdolženi terorizma.

Za Musickom je nastopila kot pričja njegova žena. Pripovedovala je, kako s svojimi štirimi otroci v svoji hiši v Evans iskala zavetja, ko se je pričelo streljanje nekaj ur zatem, ko je njen mož zapustil mesto. Po prvem strelju je mislila, da je v peči počil premog. Ko pa se je streljanje nadaljevalo, se je z otroci zatekla v spalnico. Bennett je bil zadet in je padel na tla, toda se je še priplazil v spalnico. Šele ko je streljanje ponehalo in je prižgala svetilko, je videla, da je bil Bennett mrtev.

Nek strel je razdrobil ključko pri vratih in njeni drobci so ranili njo, njeno starejšo hčer in najmlajšega sina.

Drugi unijski organizatorji so pričali, da so šerifi iz avtomobila streljali v avtomobil, v katerem so se peljali unijski delavci. Premogar Tom Ferguson je povedal, da je bil ustreljen v pleča in je pokazal okrvavljeno srajco. Ko je bil pet dni v bolnišnici v Pineville so se njegovi prijatelji odločili, da ga prepeljejo na kak drug kraj, ker so bili mnenja, da bodo pomožni šerifi bolnišnico z dinamitom razstrelili.

Lawrence Howard, ki je prejšnji teden pričal, da je bil

posvarjen, da zapusti Washington, ker bo drugače pokopan na Arlington pokopališču, je kot pričja povedal, da so mu pomožni šerifi John Hickey, Marcus Alred, Allen Boles, F. White in George Lee ponujali \$100, ako razstrelijo avtomobile unijskih organizatorjev.

Howardova žena je izpovedala, da ji je pomožni šerif Hickey ponujal \$100, da bi unijske delavce peljala na neko plesišče. Ponudbo pa je zavrnila.

VELIKA MAJSKA PROSLAVA

Pod pokroviteljstvom Folk Festival Council, v katerem so zastopane vse narodnosti Greater New Yorka, bo v nedeljo, 2. maja v Prospect Park, Brooklyn velika letna majska proslava, na kateri bo zastopanih 29 narodnosti.

Pri letošnji proslavi je Folk Festival Council dal prednost Slovincem in je v parku postavil mlaj, okoli katerega bodo "Slovanci" peveli in nekateri naše rojakinje v narodnih nošah plesali domače slovenske pleske.

Proslava se vrši na Long Meadows na 15th St W, Prospect Park. Korakanje mednarodnih skupin v narodnih nošah se prične iz Tennis House točno ob 2.15 popoldne.

V Prospect Park je mogoče priti tako-le: po BMT—Brighton Beach Train do Prospect Park Station; po IRT—Flatbush Line do Prospect Park Plaza Station ter z DeKalb Avenue karo.

POPLAVA V KANADI

LONDON, Ontario, Kanada, 28. aprila. — Najhujska povodenj, ki se je spominja London, je sinoči drvila skozi ulice ter zapustila za seboj pet mrtvih in 6000 brez strehe. — Mestu preti pomanjkanje vode in elektrike.

Škodna na lastnini znaša okoli \$3,000,000.

Voda reke Thames stoji 28 čevljev nad normalno ter se je razlila po mestu, ki ima 80,000 prebivalcev, in po farmah v okolici.

ZRAČNI NAPAD

MADRID, Španija, 28. apr. — Ko so ponoči fašisti bombardirali Madrid, so žene z otroci kričale in begale po ulicah in mnogo jih je bilo raztrganih na kose.

Glas Naroda

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIA PUBLISHING COMPANY

Frank Rakus, Resident L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:

West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na šest let	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Podatki brez plačila in osebnosti se ne pričujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" haja vsaki dan izvenredni nedelj in pramiko

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

TRGOVSKA ZBORNICA

Na seji trgovske zbornice Združenih držav bo najvažnejša točka vprašanje odnosov industrije do delavstva.

Delegati, ki so že prišli na letno sejo, ki se prične te dni, so dognali, da je bilo v tem vprašanju že stavljenih najmanj šest različnih predlogov in da je to vprašanje zaradi prejetja Wagnerjeve postavbe po najvišjem sodišču in vsled mnogih stavk postalo važnejše, kot kdaj poprej.

Med predlogi, katere so poslale krajevne trgovske zbornice, je več predlogov, ki žele, da je na tej seji dognana "juristična odgovornost" delavskih unij. Nek predlog zahteva, da je sprejeta zvezna postava, ki določa, da unije drže svoje pogodbe in da so inkorporirane.

Trgovska zbornica v Portland, Ore., zahteva, da zvezna trgovska zbornica preišče delovanje radikalnih voditeljev, ki se pri pridobivanju članov poslužujejo sile. Trgovska zbornica v Whittier, Cal., pa zahteva, da zvezna vlada stavkujočim delavcem ne daje nikake podpore.

Trgovska zbornica v Chicago, Ill., zahteva od trgovske zbornice Združenih držav, da se obrne na zvezno vlado ter na državne in krajevne oblasti, da bo lastnina trdno zavarovana pred zaplenbo katerekoli skupine.

TEMNOPOLTI SVET SE PREBUJA

Temnopoltim narodom se je začelo vreme jasiti. Mora, ki jih je dolga štirih stoletja tlačila k tlom, izginja. Belokožci ne bodo zavojevali več zemlje.

So jo že, kolikor jim je bilo namenjeno in usojeno, napočil bo pa čas, ko jo bodo začeli izgubljati kos za kosom.

Zavojevanje Abesinije je bilo njihovo zadnje tozadevno podvzetje.

Temnopolti narodi so začeli uvidevati, da beli človek ni nepremagljiv; da ga je mogoče premagati z njegovim lastnim orožjem, če se njegov nasprotnik posluži njegove vojaške tehnike in njegovih iznajdb.

Azijski in afriški narodi se prebujajo. Vsem prednjačijo Japonci. Drugi temnopolti narodi jih posnemajo. Vsi vzhodni kulturni narodi, kakor Kitajci, Indinci, Arabci in Turki doživljajo pod vplivom evropskega duhovnega življenja narodni preporod.

Nazunaj prevzemajo evropsko civilizacijo, pri tem se pa trdno drže svojih narodnih tradicij.

Predpravice, ki so jih tako dolgo uživali belokožci, se rušijo — na Kitajskem, na Turškem in v Egiptu.

Še nekaj časa bodo imeli belokožci za svoje tehniške svetovalec in vojaške instruktorje, časoma jim pa tudi tega ne bo več treba.

Mussolini je s podjarjanjenjem Abesinije popravil strahovit poraz, ki so ga doživeli Italijani konci prejšnjega stoletja.

Abesinska zmaga pri Adui leta 1896 je bila najhujši udarec za bele osvobodilce. Deset let pozneje so premagali Japonci Ruse.

Anglijo skrbi Indija, Rusijo Japonska... Indijecv Anglija ne bo mogla več dolgo strahovati. In za slučaj vojne med Rusi in Japonci, bodo imeli Rusi čez glavo dela, če se jim bo posrečilo spraviti na kolena svojega lisjakega nasprotnika.

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Naše težave in problemi v Ameriki.

I.

Slovenci imamo poleg številnih slabih tudi mnogo tako dobrih lastnosti, da mi vedno bolj pogostoma prihaja na misel: kako škoda. Ne zastran dobrih lastnosti, ampak zavoljo tega, ker smo tako majhni narod. Kaj bi vse dosegli tukaj in tam, da nas je vsaj kakih trideset milijonov.

V Jugoslaviji tvorimo eno samo banovino izmed devetih, ampak nas je precej manj, kakor eno devetino tam. V Ameriki nas bo mogoče še kakih stopetdeset tisoč, a smo tako razkropljeni, da izginja naselbina za naselbino. Edini kraj, koder nas je malo več, je Cleveland, z okolico. Je potem še nekaj starih naselbin, kot Milwaukee, Chicago, Joliet in druge. A tudi po teh naselbinah pada naše število od dne do dne.

Kaj bi vse zmogli, če bi nas bilo malo več. Vedno in vedno mi prihaja na misel clevelandška slovenska naselbina, ki je v teku let dvignila ugled našega človeka tako, da ga ne pozna samo milijonsko mesto, ampak vsa država.

Ni bilo število tisto, ki nam je pripomoglo do ugleda. Mnogo narodov je tam, ki so zastopani veliko bolj po številu, a vendar se ne ve dosti o njih. Nemci, Poljaki, Čehi, Lahi, Jude in mnogo drugih je, ki so številno dosti močnejši, a vendar nimajo niti izdalec tistega poznanja in kredita, kakor mi.

Vse to-le se lepo sliši, dokler se človeku ne zastavi vprašanje: kako dolgo? Naš življenjski kredit drže stari naselniki, ki so prišli sem. Res je nekaj tudi mladih, ki nosijo v sebi našo zavest — ampak jih ni dosti. In bojim se, da bodo v dohodnem času še ti izginili iz vzroka, ker se ne bodo mogli na nikogar naslanjati. Starejši bodo šli — velika večina mladine pa tudi. Pa kaj bi rekel večina: vsi pojdejo.

Bo rekel kdo: enako se godi z drugim narodi. Na prvi pogled se človeku zdi, da je res tako. Če pa pogledam nekoliko globlje, vidim velikansko razliko. Medtem ko izginjamo mi brez sledu, puščajo veliki narodi močne narodne, kulturne in umetniške tradicije, ki žive v njihovih potomcih četudi ne znajo mogoče več svojega jezika.

A ne samo to. Veliki narodi so ustvarili v zgodovini svojega razvoja velike duhove, velike moze. V znanstvu, literaturi, zgodovini in umetnosti zadevajo vsakršne na njihova imena. In človek, četudi poameričanjen, čuti v njih nekaj svojega. In ta čuti tvori vez, ki pomenja, da ni izgubljen. Nekaj ponos živi v njem in ne hote usmerja vse svoje delo in načrte tako, da pomaga tistemu, kar je njegovo.

Živim v New Yorku in imam priliko videti vse to v večji meri, kot kje drugod. Veliko mesto premore nad dva milijona Judov, nad dva milijona Italijanov. Jude in Italijani v drugi in tretji generaciji niso sicer več tisto, kar je bila prva. Mogoče ne znajo več svojega jezika. A če bi rekel, da so Američani v tistem pomenu besede, kot poprej, bi ne povedal resnice. V preteklosti je bilo namreč dosti drugače. Vsi narodi, ki so prišli semkaj, so se zivali v enotno celoto, ki jo poznamo kot Američane. To je veljalo v veliki meri še v časih, ko sem prišel jaz semkaj.

V zadnjih petdesetih letih pa so pritisnili drugi narodi, pred vsem Jude, Italijani in drugi, ki so po pokazali čisto drugače nmaterial, kakor poprejšnji naselniki. Jude, Italijani — da naveden za vzgled samo dva — sta mogoče pozabila svoj jezik v drugi in tretji generaciji, nista pa pozabila svojega rasnega čuta. In ne samo to. Zdi se celo, da se je ta čut razvil in poglobil tako, da se prenaša brez vsakih izgub od generacije do generacije.

Vse to so opazili tudi stari Američani in posledica je bila, da smo dobili zakone, po katerih je naseljevanje silno omejeno. Za temi zakoni ni drugega vzroka, kakor da se narodi največjega naseljevanja ne morejo ali ne morejo tako asimilirati ali poameričaniti, kakor tisti, ki so prej hodili sem.

In to je čista resnica. Ti novi narodi so v Ameriki pokopali tisto enotnost in danes lahko govorimo o Ameriki, kakor nekdanj o stari Avstriji: dežela mnogih narodov. Mogoče je ta razlika še večja v Ameriki, kot je bila v Avstriji, zakaj vez po tradiciji in čutu je dosti močnejša od vsakega jezika. Treba bi pogledati drugam, kakor med Jude. Nobenega pravega svojega jezika nimajo, če izvzamemo popačeno nemščino, ki ji pravimo "Jidiš" ali judovščina, precej podobna tisti "pig engliš" ali "pig frenč", ki jo rabijo razni necivilizovani narodi po južnih delih sveta. Jude najdemo po vsem svetu in dostikrat med nacionalisti prve vrste. Vsaj je znano, kakšne boje smo imeli Slovani v nekdanji Avstriji s temi ljudmi, ki so bili po veliki večini sami Jude, tako med Nemci, kakor med Italijani in Madjari.

Ampak kljub svoji jezikovni pripadnosti in večkratni razgrizenosti so vsi ti Jude bili vendarle eno: Jude od začetka do konca. Vezala jih je vera in tradicija in tako močno celoto, da se se ne samo ohranili vsa tisočletja, ampak celo razširili.

Kaj so bili torej razni jeziki tem ljudem? Samo sredstvo, ki jim je pomagalo do življenja in do stika s tistim narodom, koder so živeli.

Nekaj čisto podobnega se je razvilo danes v Ameriki. Angličščina je včasih združevala razne narode v skupno skledo. Danes pa je postala čisto navadno običajno sredstvo, ki ne zariše človeku ničesar novega, ničesar drugega ali drugačnega. Rabi jo Italijan, rabi Jude, ampak zastran tega je in ostane prav tako stoprocentni Italijan in Jude, kakor poprej, četudi mogoče ne zna onbenega drugega jezika več.

Vse to je malodane čisto predrugačilo razvoj in življenje — pred vsem v politiki — v veliki Ameriki. Treba ni drugega, kakor pogledati na največjo posamezno državo — New York. Kdo sedi na governorskem stolu? Judovski bankir Lehman. Kdo je župan velikega svetovnega mesta New Yorkskega z osemimi milijoni ljudi? Italijan La Guardia.

Kaj to pomeni, si skoro morate misliti. Kratkoterminalno: vsa najboljša in dobro plačana mesta od prvega do zadnjega so ali v judovskih ali italijanskih rokah. To pomenja na stotisoče dobrih mest, ki so zaprti takorekoč za vse druge. In če pristojem k Italijanom in Judom še Irce, tedaj sem povedal večino, ki ima vse v rokah.

Kako se stvari hitro izpreminjajo, bi človek skoro ne verjel, če bi se ne godilo to pred njegovimi očmi. Za vzgled navajam volitve od leta 1928. Kakor znano, je tedaj kandidiral

za predsednika naših držav znani "Liberty" ligas Alfred Smith. On je bil tisti, ki je pregovoril tedaj še bolnega predsednika Roosevelta, da kandidira za governerja države New York. In imeli so v ozadju še tretjega zaveznika, sedanjega governerja Lehmana, ki je seveda Jude. In rekli so tako: Smith bo potegnil katoličane, Roosevelt protestante in Lehman Jude. Bile so torej volitve, katerih notranja vez je bila vera.

Komaj osem let kasneje, to je leta 1936, so tudi nekateri privlekli ta New Yorkski načrt na dan in izkušali z njim vplivati na volitve. Vsak se še spominja Detroitškega župnika Coughlina in njegovih političnih pridig. Misli se je pred volitvami, da kontrolira vsaj veliko večino katoliških glasov. Volitve so pa dokazale, da je bilo komaj desetina toliko ljudi za njim, kot je računjal poprej.

Torej se ne v desetih letih se je izpremenilo veliko. Čut narodne pripadnosti odloča danes in zato se pred vsakimi volitvami samo vpraša: kdo ima za sabo judovske, italijanske in irske glasove!

S takimi razmerami in s tem položajem moramo danes računati Slovenci. Če nikamor ne moremo in ničesar ne dosežemo, se ne pravi s tem, da ne znamo ali da nismo vsaj tako zmorni, kakor drugi. Ampak moči nam manjka, moči, majhni smo.

Težko je človeku, ki vse to vidi in ve in kar ne more razumeti male politike našega naroda v starem kraju. Predno je bila prilika in čas za to, smo hoteli biti Jugoslovani, pa naj karkoli že pomenja ta beseda. Jaz vsaj sem jo razumel tako, da smo premajhni, da bi živeli vse čase sami zase in da se bomo prej ali slej pastonili na druge, večje bratske narode. A kaj vidim mesto tega? V naši domovini godejo o čistem slovenstvu — kar že to pomeni. Nižje na jugu so bratje Hrvatje, ki ne marajo in nočejo biti drugega, kakor samo Hrvatje in zopet Hrvatje. Še s Srbi ne marajo imeti nobene zveze, kaj šele spojitve, dasi ni med njimi prav nobene razlike.

Bilo je po nekem sestanku, ko smo razpravljali o tistem zagonetnem vprašanju, ki je jako podobno mojemu spominu iz mladih dni. Kadar je kdo umrl v vasi, so hodili potem teden dni moliti rožni venec v tisto hišo. Kolikor se spominjam, je vodila to pobožnost za latvijsko mleka neka vaška ženica, ki je dostavila po običajnem rožnem vencu vselej ducat očenasev v ta ali oni dobri namen. In eden je bil vselej z naslovom: za tiste duše, ki jih ni ne na tem ne na onem svetu.

In tako se mi zdi primeroma hrvaško vprašanje. Med pogovorom sem torej vprašal prijatelja Hrvatja, naj mi odgovori na sledeče vprašanje:

"Na Hrvaškem imate v selu Hrvatje in Srbe. Povej mi zdaj, kako se loči Hrvat od Srba in kakšna je pravzaprav razlika."

"Nema razlike", mi pravi. V javnosti pa slišim vsak dan tako, kot bi bila Hrvat in Srbi pes in mačka, ki nimata drugega skupnega, kakor boj.

Ker smo Slovenci jako majhen narod, sem mislil, da bi se kje kako uveljavili pod skupnim imenom Jugoslovani. Delal sem precej na to v New Yorku — ali mislite, da sem kaj dosegel? Če hočeš, da bo v areni ples in boj, pokaži biku rdečo unjo, Hrvat pa omeni Jugoslovanstvo. In če jih prepričujem, da je Jugoslovanstvo mnogo starejše od uradnega imena Jugoslavija, boš dosegel tiste uspehe, kakor če izprašuješ željno glavo o življenju in razmerah v zeljnatem kraljestvu.

Hrvatje je sicer precej več kot nas, ampak v zadevah tradicije in svetovnega poznan-

stva so prav na tistem, kakor mi. Enako tudi Bulgari. Skupno bi sicer nekaj šteli, četudi ne dosti. Ampak skupno delo ni mogoče, vsaj s temi ne, ki žive danes. In večkrat pravim pri sebi: smrt, kako si vendar dobra, pravična in potrebna. Enkrat pobereš vse to in na izpraznjenih mestih bo živelo kaj boljšega in vrednejšega.

Karkoli delaš, povsod moraš računati na ozadje, to je svoj narod. In če je tako majhen, da se ne moreš razmahniti, če ga je tako malo, da ti ne more dati svoje opore, si izgubljen. Ljudje lahkega značaja in močne osebne ambicije si pomagajo s tem, da postanejo kaj drugega, da se udeležujejo drugod. Imamo take slučaje tudi med nami in nekateri mislijo, da bi morali biti še ponosni na to. Kdor more storiti tako, je dobro zanj. Smo pa eni, ki nam ne more biti tak človek vzor. Polna korita drugih narodov prinese lahko uspeh žepu, ne prinašajo pa tistega, ki bi dajalo zadovoljnost človeški notranjosti. Poturice nosijo lahko v svetu visoke šarže in velike finančne uspehe, ampak naši niso več. Marsikdo izmed nas, ki opravljamo duševna dela, bi bil dosegel toliko ali več, kakor tisti, ki jih ni več med nami. Toda naša notranjost nam je rekla, da smo neločljivi del svojega naroda. Živimo z njim, delamo zanj in kadar ta narod opeša, bo konec tudi našega dela.

Težka je ta zavest v človeku in otepamo se z vsemi mogočimi sredstvi, da ostanemo med živimi.

Ko gre starček po vasi, nosi vse težave dolgih in trpečih let. Okoli njega vriska mladina, v nji je njegovo novo življenje, ki je večno. A v naši ameriški mladini ga ni. Nimamo kaj velikega svetovnega, da bi ji dali, kazali: to je naše. Dobi-la bi mogoče vsaj zavest, da izhaja iz velikega in vrednega naroda. Ker pa nimamo ničesar svetovnega, ji tudi ničesar dati ne moremo.

"Revež ne bo biti nikdo žlahta, bogatini pa vsak," pravi naš narodni pregovor. Enako bi lahko rekli: majhnega ne pozna nikdo, velikega pa vsak.

Vidim okoli sebe druge, močnejše narode sveta. Pri vsakem koraku zadevajo o nje in ne najdeš polja, koder bi ne bili zastopani. Tisti, ki so dosegli nekaj, odpirajo pota svojim mlajšim, tista posebna ameriška pota, ki jim pravimo "pull." Karkoli iščeš, kamorkoli greš, povsod pride prvo vprašanje: kdo je za tabo, kdo pred tabo. Če nimaš drugega, kakor svoj osebni kredit, si takoj opravi. Zakaj za vsako mesto jih je na tisoče in zmaga vselej tisti, ki ga vleče najmočnejša skupina.

Je žalostno in krivično to, ampak resnično. Ne gre drugače, kakor da človek prizna, da se majhnost enega naroda pozna na vseh straneh. Zato se naši mlajši tako gube. Ne samo naši, ampak tudi hrvaški. Najdemo jih povsod, večkrat s popačenimi ali izpremenjenimi imeni — vsepovsod kot posili priveske večjih in močnejših.

In ne samo to. Narod brez jasnih ciljev zaide večkrat na pota, ki ne vodijo nikamor. Dokaz? Naši bratje Hrvatje in njihova politika v Ameriki in stari domovini, kot prva je najvidnejša točka. Za drugo pa navajam: medsebojno uničevanje Slovencev v malenkostnih osebnih bojih tukaj in tam.

Zakaj ne bi se naročili na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Peter Zgaga

KDO JE KRIV?

Nisem moralist in ne bom morale ne prodajal, ne ponujal. Omenil bom le tragičen slučaj, ki se je nedavno pripetil v New Yorku.

V Brooklynu je imel majhno brivnico Italijan Ossido. — Sestindvajset let je bil star, oženjen in oče majhnega otroka.

Ko mu je bilo šestnajst let, ga je ujela neka lahkoživka, kateri se je zahotelo mladega fanta. Baje ga je imela šest mesecev v svojih krempljih.

Fanta je okužila z boleznijo, katere so se pred dvema leti ni smelo v Ameriki javno imenovati, četudi je precejšen odstotek ameriškega prebivalstva okužen z njo in je tako strašna, da je že cele narode uničila. Je to spolna bolezen in se imenuje sifilis.

V prvem štadiju je sifilis ozdravljiv. Tudi v drugem ga je mogoče ozdraviti. Vsak pošten zdravnik ve zdravilo zanj. In če je bolnik količjak voljan, se lahko ozdravi.

Toda, kot sem rekel, do nedavna ni smelo časopisje pisati o tem. Če se je urednik drznil zapisati ime te usodne bolezni, se je izpostavil nevarnosti, da njegovega časopisa ne bo pošta dostavila naročnikom.

Ossido je bil sifilitičen. Ta bolezen razkaja telo in udarja na možgane.

Ko je opazil stari Ossido na svojem sinu prva sumljiva znamenja, ga je poslal k zdravniku. Zdravnik mu je parkrat vbričnil protistup in je pri obravnavi povedal, da se je fant začel obračati na bolje. — Fanta pa ni bilo več k njemu. Današnja mladina ima svojo pamet.

Ossido je bil dvakrat aretiran, ker se je pregrešil nad mladimi dekleti.

Obakrat je bil pa le milo sojen, kar je le še podžgalo njegovo blazno strast.

Nekega popoldne je zvalil v sobo za brivnico devetletno dekletce. Udaril jo je s kladivom po glavi, umoril in zadostil svoji strasti. Truplo je stlačil v žakelj ter ga odnesel tri bloke daleč na stopnišče neke hiše.

Naslednjega dne so ga aretirali. Porotniki so ga proglasili krivega po prvem redu. In sodnik ga je obsodil na smrt. Neke noči v maju bo umrl na električnem stolu.

In časopisje bo pred njegovo smrtjo pisalo o njegovih zadnjih željah, o joku in molitvah sorodnikov, ki ga bodo obiskali, o njegovi zadnji večerji ter njegovem obnašanju, ko ga bodo privlekli v sobo smrti.

In zastopnik oblasti bo rekel, da je bilo "pravici zadosteno".

S tem bo zadeva rešena — zanj in za družbo.

Če bi imel Ossido kugo ali tifus — boleznii ki zahtevajo vsako leto neizmerno manj žrtve kot jih zahteva sifilis — bi ga imeli tako dolgo v bolnišnici ali v karanteni, da bi ozdravel ali umrl.

Imel je pa sifilis, torej bolezen, o kateri se do nedavna ni smelo v Ameriki javno razpravljati.

Ako bi ga po prvem pregledu obdržali na varnem in ga ozdravili, bi bil danes morda pošten član človeške družbe.

Toda družba se ni brigala zanj.

Sele ko je storil pošastno dejanje, so ga prijeli, obsodili in ga bodo kaznovali, kakor določa postava.

Nad družbo se nihče ne zgraža, dasi je bila soudeleženka pri njegovem zločinu.

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

Je najboljša in najpopularnejša slovenska podporni organizacija v Ameriki. Računa nizke asociacije in plačuje liberalno podporo za slučaj bolezni, nege ali smrti. Ima 185 podružnih društev in šteje nad 20.000 članov v obeh oddelkih.

Za ustanovitve novega društva zahtevajo 3 oseb.

Premoženje Nad Dva Milijona Dolarjev

Plačilo na polnili na

CLAYTON ROAD 1. S. E. J. 11 11 ELY, MINNESOTA

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

ŠTIRIDESET-LETNICA SLOVENSKEGA DRUŠTVA

Mr. A. Grdina nam poroča iz Clevelanda.

Nikakor ne moremo iti preko tega, da bi ne napisali v javnosti o dogodku, ki je za nas Slovence v Ameriki zgodovinski, osobito se radi tega, ker se stvar nanaša na žensko pionirsko društvo, ki je praznovalo te dni 40-letnico svojega obstanka. To društvo ima za seboj zgodovino, iz katere izhaja mnogo drugega društvenega razvoja med nami.

Dne 17. aprila namreč je praznovalo društvo Srca Marije (staro) v Clevelandu svojo 40-letnico. Ustanovljeno je bilo 21. svečana 1897. Društvo je slavnost obhajalo zelo svečano ob veliki udeležbi. Nad 300 članic je še pri društvu, med temi sta živi samo še dve ustanoviteljici in sicer Mrs. M. J. Grdina in pa Mrs. A. Lovšin, p. d. Burcova mati.

Ker sem bil podpisani prav tistega leta prišel v Ameriko, ko se je to društvo ustanovilo in ker sem bil ves čas zainteresiran v društveno življenje ter bil v ozki zvezi z razvojem društva in ker sem bil povabljen tudi jaz, da na banketu spregovorim nekaj besed, si štejem v dolžnost, da napišem tudi za javnost nekaj besed, da zvedo še drugi, da je bila clevelandška metropola vedno med prvimi in takega bahanja nikakor nečemo prepušiti drugim. Cleveland first!

Ker sem v popolnost mojega poročila potreboval več zgodovinskih podatkov, sem se obrnil na ustanoviteljico Mrs. Grdina in Mrs. Lovšin. Toda 40 let je dolga doba in dolga doba tudi za naše skrbne in pridne matere, pa ne moreta dosti povedati iz prvih dni društva. Povedali pa sta mi, da je društvo ustanovil Anton Kline, ki je bil obenem tudi ustanovitelj sedanje Ameriške Domovine, ki se je takrat nazvala Narodna beseda. Mrs. Grdina mi je povedala, da je bilo društvo ustanovljeno v dvorani na St. Clair Ave. in 31. cesti. Takrat je bila slovenska naselbina vse bliže središča mesta, odkoder smo se počasi pomikali proti vzhodu.

Oglasil sem se na domu Mrs. Lovšin, ustanoviteljice, ki ni mogla biti na praznovanju društva radi bolehnosti. Društvo sem tudi od nje kaj zvedeti o zgodovini tega društva. Mrs. Lovšin mi je takole rekla:

“Veste, takrat ni nihče mislil, da bo naše društvo obstalo in to še tako dolgo. Takrat ženske nismo imele časa baviti se s društvi. Imele smo borbene in te vedno dovolj, da je bilo treba delati noč in dan. Po hišah ni bilo pa nobene komodnosti ali priprav, da bi si delo skrajšale in olajšale. Peči smo morale kuriti z drvmi in vodo nositi z dvorišča, otroke oskrbovati in kuhati ter prati nepretrgoma. Torej kdo je imel časa misliti na društvo?”

Mrs. Lovšin je povedala golo istino. Istotako je bilo tudi z Mrs. Grdina, ki je bila tudi šivilja in kot trgovka vedno zaposlena z delom ter vzgojo svojih številnih otrok.

Mrs. Lovšin se je počasi dvignila s stola ter šla pogledat v skrinjo, če bi kaj našla o postanku društva. Prinesla je dvojne knjižice: na eni se bere na platnicah: Pravila kranjskega ženskega društva Sv. Srca Marije, Cleveland, O. Ustanovljeno 21. svečana 1897. Tisk tiskarne Glas Naroda, 109 Greenwich St., New York.

Vseh členov pravil je 20 in so pravila primerno urejena. Vidi se, da je g. Anton Kline vse dobro posnel od drugih, ta-

krat že obstoječih čeških društev.

Zanimiv je člen 18, ki se glasi: Glavne seje so marca, junija, septembra in decembra. Člen 20. pa pove: Ta ustanova pravila so bila prebrana pri rednih sejah dne 21. februarja, 21. marca in 6. aprila 1897.

Na zadnji strani platnic so pa imena ustanovnic: Marija Leskovic, Reza Fabjan, Reza Dule, Marija Zakrajšek, Marija Bukovec, Ana Mikolič, Marija Grdina, Antonija Vovk, Neža Lušin, Franciška Mervar, Marija Grdina II., Marija Marešič, Franciška Hren.

Ta pravila povedo veliko. Društvo je lahko hvaležno Mrs. Agnes Lovšin, ki jih je ohranila. Mrs. Lovšin ima pa še druga pravila, tiskana leta 1922 v Ameriški Domovini, v slovenskem in angleškem jeziku.

Po sporočilu ustanovnic je pričelo društvo z malim assementom, po 50c na mesec. Ko so se pa pojavili številni smrtni slučaj, so dvignile mesečni assement na en dolar. Društvo je bilo naraslo na 600 članic, pa so ga mnoge pustile radi povečanega assementu. Članice so vedno znane skrbeti za napredek blaginje ter je danes to društvo najbogatejše. Denar ima izpostavljen in v bankah. Društvena blagajna premore nad \$30,000, članice pa nad 300.

Da je pri društvu uspeh, je delo društvenih uradnic, ki so zmogljive in vztrajne. Mrs. Julia Brezovar je uradnica pri društvu že 30 let, dvajset let je predsednica. Mrs. Frank Perme je blaginjičarka že 20 let. Priznati moramo, da ženske v ničemer ne zaostajajo za namo moškimi. Pri tem je treba pa še pomisliti, koliko so naše ženske prejšnje čase pretrpele in pri tem varčevale in se obenem še udeleževale pri društvih. No, danes imamo po hišah razne udobnosti, da tudi ženskam ni treba več toliko garati, kar je čisto prav.

Narod je ponosen na pionirsko društvo Srca Marije in mu čestita ob njegovi 40 letnici.

POROČILO IZ LITTLE FALLS

Tukaj je po kratki boleznini umrl 15. aprila dobro znani rojak John Istenič. Pogreb se je vršil v soboto 17. aprila ob 10. uri dopoldne po katoliškem obredu. Pogreba se je udeležilo zelo dosti občinstva in sorodnikov ter članov raznih društev. Omenjeni je bil dolgoletni član društva sv. Jožefa J. S. K. J. in član Slov. Doma. Star je bil še 54 let in rojen pri Logatcu, vas Čevica. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo in tri hčere, v starem kraju pa sestro v samostanu na Marofu pri Idriji.

“ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA...”

V bolnišnici v Pittsburghu je te dni umrl 65-letni Joseph Ambrožič, znan v javnosti kot “Blind Joe”, doma od Črnomlja v Beli Krajini.

V Clevelandu je umrl v St. Alexis bolnišnici John Jamnik. Pokojni je bil star 49 let. Zapuščala ženo Jedert in 7 otrok. Rojen je bil v Zaverčacu pri St. Vidu pri Kranju na Dolenjskem, kjer zapuščala eno sestro in dva brata. V Ameriki je bival 25 let.

Po dolgi boleznini je v Clevelandu umrl Anton Klaus, star 87 let. V Ameriki je bival 26 let. Doma je bil iz Hudega konca pri sv. Gregoriju.

DELO V KULTURNEM VRTU

Čas se hitro pomika naprej, kulturni vrtovi v Clevelandu pa so mahi zaostali.

Z delom so gibal samo toliko, da ga niso opustili in bodo sedaj lahko ponovno in splošno pričeli. Ta presledek je nastal radi financ. Denarja je zmanjkalo, in čakali so, da so v Washingtonu zopet odobrili dotatek, s katerim bi se to delo izgotovilo.

Dodatne vsote za naš in še za druge vrtove so bile od vlade odobrene in izročene mestu, oziroma mestnemu odboru, ki ima skrbeti, da predno se z delom nadaljuje, preišče, če ima vsaka narodnost ta svoj denarni delež na razpolago po odstotkih, ki pripadajo vsaki narodnosti po vrsti, ki jo da vlada narodom.

V ta namen so bili pozvani vsi centralni odborniki, da izkažejo s knjigami in denarjem, ki je bil nabran od naroda v ta namen.

V četrtek dne 17. aprila sva bila pozvana tudi z blaginjičarko Mrs. M. Kuhar, da pričava o naši financ. Ko sva dospela v urad, so naju zaslislali o vsem, kar spada na račun kulturnega vrta. Ker je pa imela naša blaginjičarka Mrs. Kuhar seboj vse knjige in dokumente ter prejemnice kakor tudi vrnjene čeke od plačanih računov, je bila zadeva prav jasna in umljiva. Najprej so naju prav lepo potolažili, ko so nama podali proračun za okroglih sedem tisoč in še petsto po vrhu, da je to kvota, ki spada na našo narodnost ali na celo skupino kot Jugoslovane. Kar zeblo je naju toliko časa, da sva odprla knjige in dokazala, koliko smo že plačali za eno in drugo stvar. Končno sva pa tudi protestirala, ker je bilo od začetka rečeno, da smo dolžni samo to plačati, kar bomo potrebovali za spomenike in za okraske. Samo za grmičje in rože sva imela račun s seboj za \$3,500, na katerega je bilo že vplačanih \$500.

Ko sva vse to navedla v odgovor, so postali uradniki z nama bolj volje in začeli so delati poteze čez točke svojega računa. Objubili so nama, da bodo v par dneh vso stvar še bolj preiskali.

Drugi dan, na seji zastopnikov vseh narodov, ki se je vršila v županovi sobi mestne hiše (City Hall), je poročal Mr. Neuman, da so zadevo našega vrta in finance preiskali in da je tako prav in pravično, kakor sva midva z Mrs. Kuhar sporočila. S tem se da razumeti, da bo naš vrt končno vendar to leto dogotovljen z denarjem, ki ga je prispevala država in kar smo že prispevali mi iz blaginje za materijal in drugo, izvemši seveda oni račun za nasade, ki sega v nad tri tisoč dolarjev, na katerega smo že plačali vsoto \$500.

ALDERMAN

Cemu sem vam poročal o tem boste spoznali iz dodatnih vrstic. Kolekta se prične ali pa nadaljuje, kakor se vzame.

Ako berete clevelandške časopise, že veste, da vsi narodi prirejajo posebne kolekete, nekateri po hišah, drugi v hotelih na banketih, v mestu itd.

Nič se ne ustrašite. Ideja o kulturnih vrtovih je tako velika, da presega vse naše žrtve. Kulturni vrtovi v Clevelandu bodo nekaj tako važnega, da se bo o njih pisalo, ne samo širom vse Amerike, marveč v drugih delih sveta. Kulturne vrtove bodo hodili gledat iz vseh krajev Amerike in tudi ljudje iz drugih dežel. Kulturni vrtovi bodo pravi muzej na prostem. Iz enega vrta se bo šlo v drugega in več dni časa bo vzelo, če bo hotel kdo vse preštudirati. Že to, kar se vidi sedaj, je mnogo več kakor smo kdaj pričakovali.

Na seji v mestni hiši zadnji petek se je na široko ukrepalo, kako da bi narodi prišli do denarja, ki je neobhodno potreben za izpopolnitev vseh vrtov, ki so v delu sedaj. Razmotrili so in ugibali kakor delamo mi na sejah. Eden poroča: Mi smo napravili na slavnostnem banketu 800 dolarjev, Mrs. Mokris pa, ki je zastopnica za Sloake in obenem tudi gl. tajnica Lige Kulturnih Vrtov, je povedala, da je šla kolekta k raznim podjetnikom in je dobila od šestih od vsakega \$100, skupaj \$600. Zato je bila deležna velikega aplavza in je s tem navdušila nas druge.

V namen, da se izgotovi delo in doseže naša kvota, naj služijo teh le par vrstic: Rokaji od blizu in daleč, slišali ste o kulturnih vrtovih veliko, mogoče že vas kar jezi, ko se poslušamo zanje. Nič se ne jezite. Mnogi ste svoje že naredili, in odbor nikakor ne želi, da bi eni vse naredili. Tega ni treba. Nas Slovencev samih bi že bilo dovolj, da to za igrarce izvršimo, če imamo dobro voljo. Pri tem imamo pa še trate Srbije, ki so svoj del že skoro popolnoma izvršili, če se pa odzovejo še brati Hrvati, ki so pod imenom “Jugoslovanskega vrta” tudi šteti, bo stvar naravnost igrarica. Ker je potreba je, da je dobra volja. Odbor kulturnih vrtov želi, da bi bilo več darovalcev, četudi so darovi manjši. To šteje več kakor štejejo velike vsote, ker je stvar naroda in ne posameznikov.

Kakor ste zgoraj slišali, bodo vrtovi tako nekaj lepega, da bodo sloveli tudi drugod in jih bodo hodili gledat tudi od drugod obiskovalci in delegati raznih konvencij, ki se v našem velikem Clevelandu vrše letno.

SLOVENEK -

V Argo, Ill. so imeli dne 20. aprila volitve za župana in aldermene. Stara stranka je doživela poraz, kakršnega ne pomni. V urade so bili izvoljeni večinoma mladi ljudje, prejšnji je ostal edinole župan, ki ima za seboj že sedem terminov. Možak si ni za časa svojega uradovanja napravil denarja, ker je poštenjak, in zato so ga ponovno izvolili.

Za aldermana je bil izvoljen tudi mladi Slovenec John Jalovec, sin znanega rojaka L. Jalovca, kateri živi v Argo že 22 let in ima hotel.

Mlademu aldermanu iskreno čestitamo in smo prepričani, da bo vestno in pošteno vršil svojo odgovorno službo. Stariši so lahko ponosni nanj.

NOVICE IZ MILWAUKEE, WIS.

Dne 21. aprila je umrl v okrajni bolnišnici Joe Medved, star 56 let in doma od Šoštanja v Savinjski dolini na Stajerskem. Stisnila ga je bolezen na srcu. V Ameriko je prišel pred 30 leti in tu zapuščala ženo, hčer, tri sinove, brata in sestro, v starem kraju pa še enega brata in sestro.

Iz okrajne bolnišnice se je vrnil 21-letni Ferdinand Erchull, ki je bil operiran na želodcu.

Dva zakrinkana roparja sta ponoči ugrabila 36-letnega Mathewa Koruca, ga odpeljala na neko samotno mesto, mu vzela šest dolarjev in suknjo, nato pa ga vrgla iz avtomobila. Mož, ki je šel pred krabikom zapustil bolniško posteljo ter se v sredo prvič podal na sprehod v mesto, je nato vso noč v dežju taval po mestu, dokler ga ni vsega premočenega zjutraj našel neki policist ter ga spravil domov.

Poročila sta se Jane Erchull in Wilbur DeBarl. — Poročilo dovoljenje sta vzela Fr. Kokalj in Josephine Pungerehar.

SIMON HORZIČ UBIT V ŠPANIJI

Radniški Glasnik poroča, da je Simon Horzič, ameriški Hrvat, ki je z eno prvih skupin ameriških prostovoljcev odšel v Španijo, pred kratkim padel na fronti borec se v mednarodni brigadi španske ljudske armade. Horzič je bil več let aktiven med hrvaškimi komunisti v Ameriki in bil je tudi član centralnega odbora hrvaške frakcije komunistične stranke v Združenih državah.

nega vrta, posebno še za časa, ko se je nahajal med nami vsem priljubljeni vladika na škof dr. Gregorij Rožman iz Ljubljane. Ta knjiga bo zadnja izdaja v namenu kulturnega vrta. V njej bo popisano tudi, kaj naša stara domovina misli o našem kulturnem delu v Ameriki. Kdor bi daroval dolar, bo njegovo ime priobčeno v tistem časopisu, kjer je čital ta poziv. Oni pa, ki bi darovali \$3.00, dobo prejeli knjigo brezplačno. Za darovalca \$25 ali več bo odbor naredil še več. Kdor je že daroval poprej dolar in dodal še dva, bo tudi deležen knjige brezplačno. Knjiga bo izdelana jeseni, ko bodo minule že vse prireditve, ki so v ta namen odredene in bodo posnete vse slike vrta in spomenikov.

Bili kjerkoli, ste lahko deležni tega velikega kulturnega podjetja, ki je prvo svoje vrste v Ameriki. Za več pojasnil se obrnite na odbor ali začasno na A. Grdina, 1053 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Da bo lažje umljivo, zakaj povdarjam vrednost vsakega kulturnega vrta, naj bo v ta namen povedano še to: Zdaj stojijo trije naši spomeniki v počast Baragi. Cankarju in Gregorčiču poleg “Njeguša”, ki pripada grbski narodnosti. S tem pa ni rečeno, da bodo stali samo ti. Poleg omenjenih bo prostora že za 6—8 spomenikov, katere bomo od časa do časa še postavili. Prvi, katerega pričakujemo, bo spomenik škofu Štrosmajerju za brate Hrvate.

Odbor se pripravlja že več mesecev, da izda posebno spominsko knjigo, ki bo vsebovala mnogo slik in popisov kultur-

POGORELCEVO POROČILO S POTA

V Minnesoti je kaj muhasto vreme. Zima ga še vedno vrtil. Marec je bil sicer pokazal nekaj svoje milobe, toda pregovor pravi o marecu: “Če ne nagaja z glavno, pa nagaja z repom.” Po snežnih viharjih, ki so se pojavljali konci marca, smo dospeli v april. Sneg se le počasi taja. Ptice otožno čivkajo, namesto da bi nam z veseljem oznanjale pomlad.

Z delom gre mnogo boljše. Vsi seveda še niso zaposleni, ampak je videti pred delavskimi uri uradi še vedno mnogo zaposlenih. Roosevelt je mož be-seda, vsak pa mora priznati, da ne zna in ne more delati čudežev. Če je kdo okasil, je okusil on, kako znajo nekateri nasprotovati stvari, pa naj bo še tako dobra.

Na Chisholm, Minn., bodo Slovence, oziroma Jugoslovance, članice Slovenske Ženske Zveze št. 8., priredile dne 9. maja v Community Buildingu veliko svečanost na čast mater. Priredile bodo igro “And-

SLOVENSKI POROKI

Dne 21. aprila sta bila na Ely, Minn., v cerkvi sv. Antona Pad. poročena Miss Pavlina Kovach in Mr. Joseph Pishler. Nevesta je edina hčerka Mr. in Mrs. John Kovach, ženin pa sin pokojnega Josepha Pishlerja, bivšega gl. tajnika JSKJ in še živčete matere Angele Pishler, ki se ta čas nahaja v Rock Springs, Wyo. Mr. Pishler je zaposlen v glavnem uradu JSKJ. — Mlademu paru želimo vse najbolje.

V soboto je bila v Ridgewood prijetna svatba. Poročil se je znani rojak Mr. Louis Vessel z Miss Ano Mide. Mr. Louis Vessel je član znanega harmonikarskega “teama” Lovšin Vessel, ki igra vsako soboto in nedeljo zvečer v Ridgewood Grove. — Mlademu zakonskemu paru želimo obilo sreče.

JOHANE MEDEN ROJ. SERNEL

ki je za vedno v Gospodu zaspala dne 6. aprila 1937 po petdnevni boleznini (apoplexy) v starosti 47 let. Pokopana je bila dne 10. aprila po katoliških obredih v Dumbo, Pa.

Pokojnica je bila rojena v Cerknici, Jugoslavija, dne 17. junija 1889. V Ameriki je bivala 24 let. Tukaj zapuščala žalujočega soproga Josepha Meden, dva sinova Josepha in Franka in hčer Pavlino Meden: v Cleveland, O., brata Antona, brata Jacoba v Buffalo, N. Y., v Jugoslaviji pa brata Johna in eno sestro Mary Sernel.

V Lorain, O., zapuščala sestrični, Mrs. Frances Mejak in Mrs. Agnes Dougan; v Onalinda, Pa., bratrance Franka Zalarja in sestrično Mrs. Johano Matičec.

V globoko dolžnost si štejejo, da se iskreno zahvalimo vsem številnim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam bili v tolažbo ter nam pomagali na en ali drugi način. Ravno tako vsem, ki so jo prišli pokopit ter vsem, ki so se udeležili pogreba.

Prisrčna hvala vsem darovalcem številnih vencev in cvetlic in sicer: Mr. in Mrs. Andy Drobnich, Mr. in Mrs. Frank Kranjc, Mr. in Mrs. Frank Svetz, Mr. in Mrs. John Švigel, Miss Mary Gulligan, Mr. in Mrs. Joseph Matičec, Mr. in Mrs. Anton Sernel iz Cleveland, O., Mr. in Mrs. Anton Bombach iz Detroit, Mich., Mr. in Mrs. Mathew Hribar, Mr. in Mrs. Leopold Kushlan, Miss Margaret Krupa, društvo št. 60 SNPJ., Beaverdale High School in Beaverdale, A. P. S. S. — Najprisrčnejša hvala vsem, ki so darovali za naše zadušnice: Mr. in Mrs. Frank Mejak, Lorain, O., Mr. in Mrs. John Dougan, Lorain, O., Mr. in Mrs. John Rigler, Cleveland, O., Mr. in Mrs. Anton Hlad, Cleveland, O., Mr. in Mrs. Anton Szalay, Mr. in Mrs. Joseph Arhar in Miss Mary Gulligan.

Posebno hvalo izrekamo Rev. Raynu za opravljene cerkvene obrede. Ravno tako izrekamo vsem znancem in prijateljem iskreno hvalo, ki so tako blagohotno dali avtomobile brezplačno na razpolago. Ako smo mogoče koga izpustili, prosimo oprostjenja in se jim ravno tako zahvalimo. Za veliko udeležbo ljudstva se je udeležilo pogreba tudi društvo št. 60 SNPJ., h kateremu je pokojnica pripadala in mu je bila tajnica. Pogreba se je udeležilo tudi društvo A. R. S. S. Beaverdale, Pa.

Predraga soproga in mati, zapustila si nas, toda zapustila si nas prehitro in prerano. Vsi smo Te spoštovali in ljubili. Želimo Ti imeš še mnogo let med nami, toda usoda Te je od nas ločila. Počival v miru, sveti naj Ti večna luč in lahka naj ti bo ameriška zemlja.

Zalujoci ostali:

JOSEPH MEDEN, soproga;

JOSEPH in FRANK MEDEN, sinova in PAVLINA MEDEN, hči.

Vsi v Lloydell, Pa.

rej in njegov zločin,” ki jo bo režiral splošno znani radio-napovedalec Frank Tekantz. Igra je zelo pomembna.

Dr. Terdan je poslal iz Jugoslavije na Chisholm, Minn. več lepih skladb, ki bodo porabljenae za naš radio program na Hibbing, Minn. Tako nam bo dana prilika slišati najnovejše skladbe iz naše mile Slovenije.

Dr. Terdan zapusti konci meseca junija St. Vid nad Ljubljano ter se poda v Združene države, kjer bo obiskal več slovenskih naselbin. Zlasti na Chisholm se zelo pripravlja na njegov sprejem. Tukaj ima dr. Terdan mnogo sorodnikov ter ožjih rojakov Ribničanov.

Omeniti moram še enega gosta iz domovine namreč Vitala Voduška, kateri nadaljuje delo, ki ga je pričel dr. Rožman — delo za spomenik velikega Barage. Poleg tisočih obiskovalcev bomo imeli torej poleti v teh krajih tudi nekaj odličnih mož iz domovine.

Matija Pogorelec.

PRILIKA ZA DRVARJE.

C. Rote poroča Johnsonburg, Pa.:

Tukaj gre še precej dobro z delom. Potrebujemo dosti drvarjev, ki bi sekali bela drva. Plača je dobra, delo je stalno. Če koga veseli, naj mi piše. C. R., Box 334, Johnsonburg, Pa.

SLOVENSKA PESEM V OMREŽJU NBC

Dne 22. maja ob času 11. redne konvencije SNPJ, bodo rojaki po vsej Ameriki lahko slišali slovensko pesem in slovensko besedo po radijskem omrežju NBC. Za ta nastop, prvi te vrste v naši zgodovini, se družijo vsi slovenski pevski zbori v Clevelandu.

Naročite se na “Glas Naroda”, največji slovenski dnevnik v Z. D.

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

: : ZEMLJEVIDI : :
MOLITVENIKI
: : I GRE : : :

OMANI - SPISI - POVESTI

ANDREJ TERNOVC, (autor), reliefna karika-
tura iz minulosti 30

LATIN DNEVNIK, spisala Luiza Pesjakova. —
164 strani. Cena 60

Poleg Pavline Pajkove je Luiza Pesjakova
takorekoč edina ženska, ki se je koncem pre-
jšnjega stoletja udeleževala v slovenski knji-
ževnosti. Njeni spisi razodevajo čutečo žen-
sko dušo.

LE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Do-
stojevski. 152 strani. Cena 60

Kratke povesti iz življenja pisatelja. To so
prva književna dela slavnega ruskega ro-
manopisca.

JELE ELIZA, spisal Edmond de Concourt. 112
strani. Cena 40

Concourtova dela so polna fines in zanimi-
vosti, zlasti v risanju značajev, čijh neka-
teri so mojstrsko podani in ima človek med
branjem vtis, da posamezne osebe sedijo kraj
njega in kramljajo z njim.

IN KIHOT, spisal Miguel Cervantes. 158 str.
Cena 75

To je klasično delo slavnega španskega pi-
satelja. To je satira na viteštvo, ki je še ve-
dno hotelo ohraniti svoj pomis in veličino, pa
se ni zavedalo, da že umira. "Don Kihot"
spada med mojstrstvine svetovne literature.

SLIKI, spisal Ksaver Meško. 103 strani.
Cena 60

Dve črtici enega naših najboljših pisateljev
vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka".
Obe sta mojstrsko izvršeni, kot jih more
završiti ednole naš nežno-čuteči Meško.

LOZOVSKA ZGODBA, spisal Alojzij Jirasek.
182 strani. Cena 60

Kdor ne pozna diljaškega življenja, naj pre-
čita ta roman. Oh čitanju se mu bo odprl po-
vsem nov svet, poln neslučenih dogodkov.

AD, spisal Knut Hamsun. 240 strani. Cena 90

Roman slavnega norveškega pisatelja je svo-
jevrstno veleslavje in odkriva čisto nove
strani človeškega življenja.

SPODARICA SVETA, (Karl Filgion) 50

ZDOVNIK, spisal Karl May. Dva zvezka.
208 in 136 strani. Cena 75

Spisi Karla Maya so znani našim starejšim
čitateljem. Marsikdo se spominja njegovih
romanov "V padislahovi senki", "Vinctor",
"Žut" itd. Dejanje "Zgodovnika" se vr-
ta na nekoč divjem ameriškem Zapadu.

IMPACI IN KOMURSAKI
Spisal Julij Zeyer. 154 strani. Cena 45

Peštre slike sanjavega življenja tiste sanja-
ve, bujne dečele, ki smo jo do nedavna po-
smatrali komaj po imenu. To je pesem ljubezni
in svestobe.

ČESNIK LENART, spisal Ivan Cankar. 114 str.
Cena 70

DO BREZNO in druge povesti, spisal Franc
Erjavec. 79 strani. Cena 35

Naš laboren pripovednik in poznavatelj na-
rave nudi čitatelju lepoto naših krajev in
zanimivosti iz življenja naših ljudi.

NOT, spisal F. M. Dostojevski.
ŠTIRI KNJIGE. Cena 3.35

Krasen roman enega najboljših ruskih pi-
sateljev. Roman vsebuje nad tisoč strani.

RALEC, spisal F. M. Dostojevski. 265 strani.
Cena 75

Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično
opisal igralško strast. Igralec izgublja in do-
biva, postaja na vse mogoče načine, spletkar,
dodivlja in pozablja, toda strast do
igranja ga nikdar ne maha.

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro do-
movino. Kdor ga ho-
če naročiti za svoje
sorodnike ali prijate-
lje, to lahko stori. —
Naročnina za stari
kraj stane \$7. — V
italijo lista ne pošil-
jamo.

JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz.
123 strani. Cena 30

Knjiga vsebuje poleg naslovne povesti zna-
nega poljskega pisatelja tudi povest "Med
plazovi". Obe sta zanimivi in vredni, da jih
človek čita.

JUTRI, spisal Andrej Strug. 85 strani. Cena
trdu večane 75

Knjiga je posvečena onim, ki so bili skozi bol
in pričakovanje... Posvečena je njihovu ti-
hemu junastvu.

KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal
Jules Verne. 65 strani. Cena 45

Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel
tako živo domišljijo kot jo je imel Francos
Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse nje-
gove napovedi so se vresničile. Pred dolgimi
desetletji je napovedal letalo, submarin, po-
let v stratosfero itd.

KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Alo-
ševič. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani.
Cena 60 vsak zvezek. Vsi trije 1.50

Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo
in življenje kmetijskega fanta, ki so ga stari-
ši poslali v šole, kjer se je vzdrževal z last-
nimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, lezel
od šole do šole ter si slednjič priporil v življe-
nju mesto, po katerem je stremel. Knjige so
pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čita-
tel večkrat od srca nasmejati.

KMEČKI PUNT, spisal Avg. Senoa 75

Zgodovina našega kmeta je zgodovina nepre-
stanih bojev. Bojev s Turki in graščaki. —
"Zavojni kmečki punt" je mojstrsko opisal
slavni hrvaški pisatelj Senoa. Krasen ro-
man bo sleherni z užitkom prečital.

LA BOHEME, spisal H. Murger. 402 str. Cena 90

Knjiga opisuje življenje umetnikov v Pari-
zu okoli polovice devetnajstega stoletja. —
Knjiga je svetovno znano delo.

LISTKI, (Ks. Meško), 144 strani 30

MALI LORD, spisala Frances Hodgson Bur-
nett. 193 strani. Cena 60

Globoko zasnovana povest o otroku, ki gane
odljudnega čudaka. Deček je plod ameriške
vzgoje, ki ne pozna ralič med bogatimi in
revetli, pač pa zna razlikovati le med dobrim
in slabim.

MALENKOSTI, spisal Ivan Albreht. 120 strani.
Cena 30

Štiri zanimive črtice našega priznanega pi-
satelja.

MATERINA ŽRETEV, 240 strani. Cena 60

Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.

MILIJONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phil-
lips Oppenheim. 92 strani. Cena 75

Do skrajnosti napet roman iz modernega
življenja. Oppenheim je znani angleški ro-
manopisec poznan po celem svetu.

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI
Spisal Janko Kač. 119 strani. Cena 60

MIMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar. 230 str.
Cena 60

MLADA LETA, (Jan. E. Brek), 188 str. 90

MOŽJE, spisal Emerson Hugh. 209 strani. Cena 1.50

Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čita-
telju. Prevod prav nič ne zaostaja za origi-
nalom.

NADEŽNA NIKOLAJAVNA
Spisal V. M. Garšin. 112 strani. Cena 35

Junaki tega romana blodijo in tavažo skozi
temo življenja. Vpenjajo se v kvišku, a sredi
pota omagajo.

NAŠA VAS, spisal Anton Novačan. 224 strani.
Cena 1.00

V zvezku je devet črtic povečanih iz naše lepe
Stajerske. Pisatelj Novačan je nedogledljiv
mojster v opisanju značajev.

NAŠA LETA, spisal Milan Purgelj. 125 strani.
Cena vez. 70 Broš. 30

Knjiga vsebuje dvanaest povesti pisatelja Pu-
glja, ki je poznal dušo dolenskega kmeta
kot le malokdo.

NAŠI LJUDJE, spisal Alois Remec. 94 strani.
Cena 40

Zanimiva povest iz časov, ko so bili Francozi
na Vipavskem.

NOVA EROTIKA, spisal Ivan KOZMAN. Trdu vo-
zana. 115 strani. Cena 70

Knjiga vsebuje "mali, ki so se rodile v člo-
veku v prvih letih svetovne vojne".

PESMI V PROZI, spisal: Črna. Boudelaira. 112
strani. Cena 30

Verna slika postrega velikomestnega živ-
ljenja in spominov nanj.

PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France. 282
strani. Cena 60

To je satira na francoske pretekle in sode-
nje razmere. V tej knjigi je slavni franco-
ski pisatelj najbolj drven in brezobziren v
svoji sabavljal.

PLAT ZIONA, spisal Leonid Andrejev. 131 str.
Cena 40

Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pi-
satelja vsebuje knjiga še dve, namreč "Mi-
sel v megli" in "Brezdno".

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA (2 zv.) 1.25

POPOTNIKI, spisal Milan Purgelj. 95 strani.
Cena 60

V tej knjigi je zbral znani slovenski pisatelj
Purgelj deset črtic iz našega domačega živ-
ljenja.

POVESTI IN SLIKE, spisal Ksaver Meško. —
79 strani. Cena 60

Knjiga vsebuje tri povesti našega priljublje-
nega pisatelja, mojstra v opisanju. Nje-
gov slog je izrazit, njegove misli so globoke
in mehke. Posebno ženske so vnete za njego-
va dela.

PRAVICA KLADIVA, spisal Vladimir Levstik.
144 strani. Cena 50

Povest iz vojne dobe, ko se je v srcih vseh
naših razosodnih ljudi porajala misel na
edinstveno Jugoslavijo. Levstik je to klasi-
čno opisal. Z obojebojenjem domovna uosede
tudi povest svoj višek.

FRED NEVIHTO, spisal I. Turgenev. 96 str.
Cena 35

Mojstersko delo slavnega ruskega pisatelja.

FRIHAJAC, spisal Fr. Detela. 157 strani. Cena 60

Kakor vse Detelove povesti, je tudi ta vzeta
iz našega pristnega domačega življenja.

FRI STRICU, spisal Gangl. 111 strani 60

PRODANE DUŠE, spisal: Joža Likovič. 160 str.
Cena 60

Kdor hoče vedeti, kaj počno fašisti z našim
ubogim ljudstvom na Krasu, naj prečita to
pretresljivo zgodbo.

PTICE SELIVKE, Rabindranat Tagore. Trdu vez.
84 strani. Cena 75

Prgegovori, eseji in misli slavnega indijske-
ga pisatelja.

RANJENA GRUDA
Spisal Ivan Albreht. 103 strani. Cena 35

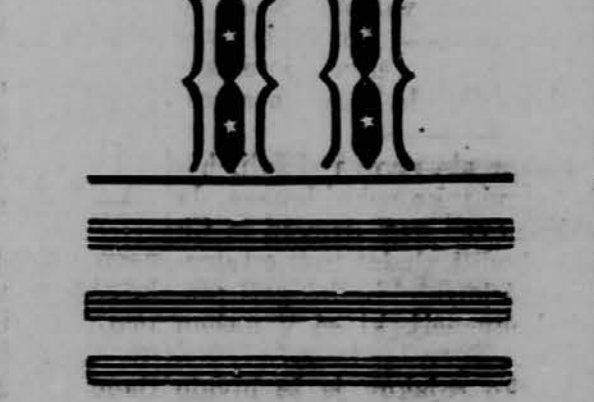
Posebno zanimanje vzbuja ta povest po svo-
ji aktualni vsebini, ki razmotriva nereg-
ne moderne probleme in pomena v društem de-
lu v vojno in povojno dobo.

RDEČA MEGLA, spisal Karl Figor. 194 strani.
Cena 70

V širokem stilu zasnovan avanturističen ro-
man slavnega pisatelja, ki zna dejanje raz-
plesti s tako čudovito fino, da mora čita-
tel nehoti z napetim pričakanjem čitati do konca.

ROMANTIČNE DUŠE, spisal Ivan Cankar 87
strani. Cena 60

SPISJE. Male povesti iz kmečkega življenja. —
67 strani. Cena 35

BLAZNIKOVA
Pratika
za leto 1937
Cena 25c
s poštino vred
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

.....

.....

.....

.....

.....

SLIKA DORIANA GRAYA. Spisal Oscar Wilde.
301 strani. Cena 1.20

To je eden najbolj znanih spisov znamenit-
ega angleškega pisatelja. Roman je izredno
zanimiv po svojem stilu, po svoji fantastični
vsebini, po svoji globoki miselnosti in na-
petosti, ki veže bralca z nepremagljivo si-
lo nase.

SLIKE, spisal Ksaver Meško. 189 strani. Cena 60

Osem povesti, ki zaslužijo, da jih sleherni
prečita.

STUDENT NAJ BO. — NAŠ VSARJANJE
KRUH, spisal F. K. Finžgar. 80 strani. Cena 50

Naš mojsterski pripovednik nam nudi v teh
dveh svojih delih obilo duševnega užitka.

STRAHOTE VOJNE, spisal Bertha pl. Sutner.
228 strani. Cena 50

To je ena najslavnejših knjig, ki imajo na-
men vzbuditi v človeku stud do vojne. Poša-
stni prizori so opisani točno in natančno.
Vsaka mati bi morala čitati to knjigo, kajti
to je izpoved žene in matere, ki je izgubi-
la na bojišču svoje najdražje.

TATIČ, spisal Franco Bevk. Trdu vez. 86 str.
Cena 70

Naš izboren primorski pisatelj nam daje v tej
knjigi dve povesti, ki jih je posvetil svoji
materi.

TARZANOV SIN. Vezano, 301 strani 1.20

TUNEL, spisal Bernhard Kellermann. 295 str.
Cena 1.20

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tu-
nel med Evropo in Ameriko. Cele armade de-
lavcev se zarijajo vedno globlje v osrčje
zemlje. Sredi dela zaloti graditelje strahovi-
ta katastrofa, katere žrtev je na tisoče in
tisoče delavcev. Toda železna volja inženirja
Allana ne odneha, dokler ne stoji med Evro-
po in Ameriko globoko pod oceanom prvi
vlak.

VEČERNA PISMA, spisal Marija Kmetova.
Trdu vez. 51 strani. Cena 75

Knjiga vsebuje petnajst pism, ki jih pre-
vaja iskreno občutje. Pisma govorijo o sa-
mah ženskega srca, o ljubezni, o sorodni-
dušah.

VERNE DUŠE V VICAH
Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena 35

Eden najboljših spisov francoskega mojstra.
vzeta iz našega kmetijskega življenja.

V KREMPLJAH INKVIZICIJE, spisal Michel
Zevaco. 461 strani. Cena 1.30

To je mojstersko delo v svetovni literaturi
z šestimi zapletljivi in nasičeno vsebino,
da bo navezalo vsakega čitatelja, ki ga vza-
me v roko.

V GORSKEM ZAMOTJU, spisal Anton Koder.
120 strani. Cena 40

Zanimiva povest iz prejšnjega stoletja.

VETNAR, spisal Rabindranat Tagore. 105 str.
Trdu vez. 75 Mehke vez. 60

V knjigi je vsebovana globoka mirna mo-
drost in srčna plemenitost najslavnejšega in-
dijskega pisatelja.

VOJNIMIR, spisal Janko Ogrinc. 78 str. Cena 35

Zanimiva povest iz časov prekrševanja ko-
roških Slovencev.

V ROBSTVU, spisal Ivan Matičič. 255 strani.
Trdu vez. Cena 1.20

Ivan Matičič je eden tistih redkih naših
ljudi, ki ne pozna samo vojne in njenih gro-
zot ter posledic, ampak zna tudi vse pre-
treljivo opisati.

ZABAVNA KNJIŽNICA. 123 strani. Cena 75

Zvezek vsebuje povesti Milčinskega, Premka
in Laha. Posebno pretresljiv je spis Milči-
skega "Mladih zanikernikov iz našega življenja-
pla".

ZADNJA KMEČKA VOJSKA. Spisal A. Senoa,
poslovenil L. J. za ljudsko knjižico, obsega
378 strani, in je jako zanimivo pisana povest
Cena 75

ZAPISKI IZ METVEGA DOMA. Spisal Dostojev-
jevski. I. DEL 200 strani, II. DEL 212 str. 2.00

Veliki Dostojevski je podal v tem svetov-
nomnem romanu sliko življenja ruskih jet-
nikov takozvanih katargah, utrjenih jetni-
skih taborih v Sibiriji.

ZLOČIN IN KAZEN, spisal F. M. Dostojevski.
DVA ZVEZKA. Skupaj 605 strani. Cena 1.25

Najslavnejše delo slavnega ruskega misleca.
Nič ne tako opisan duševnosti zločina kot
za je opisan v tem romanu Dostojevski.

ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUZARJA, spisal
Cesare Dayle. 382 strani. Trdu vez. Cena 50

Čitatelj se mora do soka namenjati, ko čita
poglavje: Kako je izgubil Napoleonov huzar
uho; Kako je zavel Saragoso; Kako je u-
bil "brata"; Kako ga je hudič skušal, itd.

ZBRANI SPISI, 348 strani. (II. zvezek). Cena 2.50

V tem zvezku so zbrani spisi našega prvo-
vrstnega pisatelja Matjaža Podlimbarskega,
ki je pogledal v široki svet ter deloval za
zdrženje ne samo Jugoslovancev, pač na Slo-
vanov v splošno.

ZMAJ IZ BOŠNE, spisal Jos. Ev. Tomšič. 229
strani. Cena 75

Roman iz krvave bosanske zgodovine. Boji s
Turki; skoro neverjetne dogodivščine; tane-
ljit opis najbolj krvave dobe Bosancev.

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA, spisal Ivan
Pregelj. 98 strani. Cena 70

Pregelj je eden najboljših slovenskih pi-
sateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne
zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj
je globok, navleže temu pa lahko razumljiv
tudi preprostem čitatelju.

Zbirka ZANIMIVIH POVESTI

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSE-
BINA JE RAZNOVESTNA: ZGODOVINSKA, ZA-
BAVNA, POUČNA. — VEČINA KNJIG OPREMLJE-
NA Z LEPIMI SLIKAMI

ANDERSONOVE PRIPOVEDKE
111 strani. Cena 35

ANDREJ HOFER 50c

BENEŠKA VEDEŽEVKA 35c

BELGRAJSKI BISEK 35c

BOŽIČNI DAROVI 20c

BOJ IN ZMAGA 45c

CVETINA BOROGRADSKA 30c

CVETKE (pravljice za stare in mlade) 25c

ČAROVNICA S STAREGA GRADA 50c

DEVICA ORLEANSKA 40c

DEDEK JE PRAVIL (pravljice) 35c

ELIZABETA, HČI SIBIJSKEGA JETNIKA 35c

FRAN BARON TRENN 35c

FRA DIAVOLO 50c

GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA. Spisal Fran Mil-
činski. veselomodre humoreske, 72 strani 35

JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke) 30c

KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v
Koreji) 30c

KRALJEVIČ IN BERAČ 30c

KRVNA OSVETA (povest iz abruških gor) 30c

KAJ SE JE MAKARU SANJALO 25c

MARKO SENJANIN, SLOVENSKI ROBINSON 75c

MARON, krščanski detek iz Libanona 25c

MUSOLINO, ropar Kalabrije 40c

MRTVI GOSTAČ 35c

MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain) 70c

MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja
Meška) 25c

NA RAZLIČNIH POTIH 40c

NA INDIJSKIH OTOKIH 50c

PREGANJANJE INDIJSKIH MISLJONAR-
JEV. Spisal Jos. Spillman. Cena 30

PRESEGA HURONSKEGA GLAVARJA. Povest
iz starejših misijonske zgodovine kanadske.
Spisal Ant. Huonder. Cena 30

PREVIČ MED INDIJANCI. Povest iz časov od-
kritja Amerike. Cena 30

PABERKI IZ ROŽA 25c

PARIŠKI ZLATAR 35c

POŽIGALEC 25c

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RIC PERSEN:

SMOLA

Ivan Petrovič in Peter Ivanovič sta bila obsojena na priložno delo v Sibiriji. "Zdravstvuj!" je dejal neka dne Ivan Petrovič svoje tovarišu, "jutri odpotuješ odtod."

"Nikar ne bodi žalosten!" je tolažil Peter Ivanovič. Pripravljajo ti lepo bodočnost. Pif-paf — pa bo! To je boljše nego počasno umiranje kaj."

"Tovariš, ti me ne razumeš prav," mu je segel v besedo Ivan Petrovič. "Ne bodo me strelili. — Izpustili me bodo na svobodo."

"Kaj?"

"Čista resnica! Bil sem obsojen na pet let prisilnega dela. Zdaj je minilo že sedem let. Včeraj so me poklicali v pisarno. Povedali so mi, da so pripravili pregledati moje lističe o pravem času. In če so me dovali s starim oslom, ker sem tako dolgo imel potrpljenje z njimi."

"Zakaj pa so te prav za prav oslali sem?"

"Veš, bilo je tako. Napil sem se in sem preveč govoril, a sem dejal nekemu tovarišu, kaj ga hudič natakne na goreče file. Kako dolgo, sem dejal, očete še biti pokorni tem Rylovim, Trockijem, Radekom in Zinovjevim? To življenje je naše življenje. V železnicah nam kruli in hodimo v capah namesto v oblekah, pa še povečujemo ta režim. Vsi, ki ste na vlado, niste prijatelji delavstva, marveč razbojniki. Tako em rekel."

"In ti je kaj koristilo?"

"Saj vidiš, obsodili so me na mrt v ustreljivost. Pa me niso ustrelili. Ko sem prišel pred očišče, je nekdo pripomnil, da je bilo škoda moje glave zaradi mojih rok. Poslali so me v Sibirijo."

Mesec dni pozneje je bil Peter Ivanovič zopet v Sibiriji. Ivan Petrovič ga je videl in je začuden vzkliknil:

"Kaj si prišel nazaj? Glej nu, kaj, pa sem mislil, da so te izpustili na svobodo! Kaj se je zgodilo?"

Peter Ivanovič je pripovedoval:

"Prišel sem domov in moja prva pot je bila v gostilno. Vino mi je razvezalo jezik. Sibirija me je izpametovala — začel sem hvaliti prijatelje delavstva: Trockega, Radeka, Zinovjeva, in druge. In kaj sem doživel? Prijeli so me aretirali in zopet poslali sem. Vrag razu-

ni čuda revolucije! Zdaj sem zopet v Sibiriji!"

"Na koliko let pa so te zdaj obsodili?" je pobral tovariša Peter Ivanovič. "Zopet na pet?"

"Ne," je odvrnil Ivan Petrovič, "topot so me obsodili na mnogo milejšo kazen: na do smrtne ječo..."

WPA prispeva k zdravju otrok.

Mala vojska WPA zdravstvenih pomočnikov daje vzmah vsenarodnemu prizadevanju, da se zaščiti zdravje ameriških otrok.

Stiri tisoč delavcev, zaposlenih na WPA projektih v šolah, klinikah, bolnišnicah in laboratorijih, posveča ves svoj čas izključno otrokom in preprečevanju otroških bolezni. V vrstah teh delavcev so zdravniki, bolničarke, zobarji in laboratorijski strokovnjaki. Njihovo delovanje obstoja iz preizkuševanja, imuniziranja, pregledovanja in lečenja otrok predšolske in šolske dobe.

Projekti so trojne splošne vrste: vsebujejo študije in klinične preiskave, da se ugotovi potreba posebnih oskrb, nadalje zdravniška, zobarska in umobolna pregledovanja in končno dejansko lečenje s strani zdravnikov. V nekaterih slučajih, kjer kak WPA projekt razodeva potrebo zdravniške oskrbe, kakršno projekt sam ne more ponuditi, preskrbuje se pomoč potom sodelovanja lokalnih zdravnikov ali specialistov, ki nudijo prostovoljno oskrbo ali pa zdravijo ob malenkostnih pristojbinah.

Bilo bi nemogoče proceniti skupno število otrok, ki dobivajo pomoč potom WPA, brez dvomno pa jih je mnogo milijonov. Raznovrstne oskrbe vsebujejo lečenje zob, ušes, bezgavk, splošne telesne preiskave, imuniziranje proti nalezljivim boleznim, pomoč za hrome in pohabljenе otroke in ustano. vitev zdravilnih središč, kot so podnevni tabori in zdravilišča za tuberkularne bolnike.

Vso to zdravniško pomoč ne

smemo zmešati z indirektno zdravstveno pomočjo, ki jo priskrbuje WPA pod svojim programom. Večina projektov za otroško zdravje je bila započeta na zahtevo državnih in mestnih zdravstvenih oblasti, šolskih svetov, državnih departamentov za javne gradnje in državnih vseučilišč. Federalni zdravstveni urad prispeva z nadziranjem omejenega števila na nekaterih poljih in tudi pregleduje skoraj vse druge projekte na programu z ozirom na njihovo primernost in metode nadziranja.

WPA delavci v šolah in po hišah pregledujejo oči stotisočih otrok, odkrivajo nesne hibe, pregledujejo in čistijo zobe, preiskujejo nevarnost jetike, davice in legarja in dostikrat dajejo popoln telesni pregled v novo odprtih šolskih klinikah. V tipičnem projektu za pregledovanje oči v Chicagu pregledali so oči 138,331 otrok v 254 šolah in 144 pregledovalcev oči je otvorilo klinike v šolah, kjer se izvršuje velevoristno delo za popravljenje vida.

V mestu New York je 750,000 učencev v javnih in župnijskih šolah imelo svoje oči pregledane. Mnogim se je vid popravil.

Klinične raziskovalne študije so morda najbolj dalekosežni in pomembni izmed vseh projektov. Imeli bodo za posledico rešitev nestetih otrok v bodočnosti. Izmed najpomembnejših so študije, ki se vršijo v New Yorku s serum in vakcinami in ki pokrivajo obsežno vrsto nalezljivih bolezni, kakor tudi eksperimenti, ki se na-

ZELODOČNA TONIKA BREZ PRIMERE — TRINERJEVA ANGELICA

"Jarrell, Tex. — Trinerjeva Angelica mi je čudovito pomagala po zelo hudih posledicah influence. Rev. Skocek." — To je eno tisočeri pričevanj, ki so jih hvaležni odjemalci Trinerjeve Angelice poslali izdelovalcem tekom zadnjih 40 let. Seveda, to je izborna tonika v takih slučajih okrevanja. In je brez primere, če trpite vsled slabega teka, zaprtja, občutka utrujenosti, nespečnosti, glavobola, ki ga povzročajo železni neredi, ter je tudi zelo uspešna pri preprečanju takega stanja. Trinerjeva Angelica je pomagala tolikim tisočim, ali se vam ne zdi, da bi se je izplačalo poskusiti? Dobite jo lahko pri vseh boljših lekarnarjih ali prodajalcih zdravil, če je pa ne morete dobiti v svoji soseščini, pošljite \$1.35 Joseph Triner Corp., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., in dobili boste veliko družinsko steklenico, 23 ounces, poštneine prosto. Posledice vam bodo pokazale, da je Trinerjeva Angelica tisto, kar bi morali imeti doma vedno pri rokah. Lahko dobite tudi brezplačen vzorec, če pošljete spodnji kupon na isti naslov.

Dept. B. Prosim, pošljite mi brezplačen vzorec Trinerjeve Angelice

Ime

Česta

Mesto, država

pravljajo v mestih New York in Grand Rapids, Mich., z neko vakcino, od katere se pričakuje, da bo zaščitila otroke pred oslovskim kašljem.

Drugi važni komad dela je oni s prilošom proti otroški paralizni. Eksperimenti, izvedeni na nekem WPA zdravstvenem projektu v Alabami, so pokazali neverjetno nadopolne rezultate. Študije niso še izpopolnjene, ali odločno kažejo, da raba prišla nima nikakih škodljivih posledic. Raba pa je že znatno zaustavila razpas boleznimi tekom epidemije na jugu v zadnjem poletju.

NAROČILA

za MOHORJEVE KNJIGE in KNJIGE VODNIKOVE DRU. ZBE za leto 1938 sprejemamo. Čni, ki nam pošlje za Mohorjeve knjige \$1.25 ali \$1.25 za Vodikove, bo dobil knjige iz do novine naravnost na svoj naslov.

Za kulisami z Edwin-om C. Hill-om

EDWIN C. HILL, ki broadcasta "Your News Parade" pet jutro vsak teden, od ponedeljka do petka, se je pred leti posvetil, da je najbolje obveščen izmed vseh newyorških časnikov. Ta sloves zasluži, včasih pa natakne nase tudi najstarejšo obleko, kar jih more dobiti, in se "postavlja" z njo, kot vidite na gornjih dveh slikah. Rad ribari, in slika na levi dokazuje, da jih tudi zna loviti. V rokah drži vrvice s ribami, ki jih je naložil v mizem vodovju King in Bartlett jezera v severozapadnem delu Maine. Druga slika ga predstavlja klatečega se po gozdu s svojim priljubljenim psom. Obe sliki razodevata človeško stran tega moža, ki se je posvetil s opisovanjem človeških stvari novic.

"Your News Parade" je pod pokroviteljstvom Lucky Strike cigaret, ki nudi zaščito grla potom izključnega procesa prajenja — procesa, ki odstrani gotove rezke dražljive, ki so navzoči v vsakem tabaku, celo v najfinjšem.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

132

27. POGlavJE

Patscheider je obstal med vrati, dokler njegov gospod ni izginil med cretjem. Potem je prenesel srnjaka v kuhinjo, pogasil ogenj in stekel iz koče. Ko je prispel med gosto cretje, je zakašljaj. Počasi se je prikazal kmet izza grana. Patscheider se je starčevemu pogledu izgnil. "Muehltaler, povedati vam moram vse. Če je vedno vreden usmiljenja. Toda izdati ne ne smete! Ne spravljajte moje družine v ne-rečo!"

Kmet je segel po klobuk in se odkril. "Zdaj vem vse! — Bog v nebesih, daj mu večni pokoj!" Prekrižal se je. In čez čas je vprašal: "Ali je biti moralo?"

"Pomeril je name. V službi si in imaš ženo in otroke. Zato misli pač vsak najprej na lastno kožo."

Kmet je prikimal. "Vedno sem mu pravil, in ti me maral poslušati! Zdaj mora trpeti. In oče njim!" Počasi je dvignil oči. "Kakor sem videl, ti je malo hudo. Človek je le človek. In pač nekaj drugega ko kakšen srnjak."

"Da, Muehltaler!"

Spet je bilo tiho med njima.

"Kje pa leži?"

"Ali bi mi ga pomagal zanesti do ljudi?"

Patscheiderju se je odgovor zatikal. "Trda reč za naju dva: oče in jaz, lovec! In skazilo ga bo gotovo že tudi. A bodi v božjem imenu! Da bo vsaj po krščansko pokopan! Drugo mu bo Bog že odpustil. Saj je dober mož naš Bog."

Prešla sta že nekaj poti, ko je zamrmral starec v brado: "Ene same besede mi ni povedal gospod grof!"

"Ker o tem nič ne ve. Nisem nič javil."

"Tako, nič javil! Pravi lovec si, ki tako varuje svojega gospoda."

Patscheider je potegnil kmeta v senco za gram. "Tam doli spodaj gre čez jaso. Če se ozre, me mora videti. In če me vidi, sem ob službo."

Lovec si je po nepotrebnem delal skrb.

Grof Egge je hodil svojo pot, ne da bi se le kdaj ozrl. Ko je prišel do roba planinskih pašnikov, je sedel pod skalno steno na debeli gručici, položil si puško čez kolena in se zagledal doli proti gozdu, iz katerega se je vila od Jezerkega gor steza, podobna drobnji, beli črti.

Tu jih je moral že od daleč ogledati, kadar bodo prišli, da bi ga poklicali domov.

Z nemo grozo je gospodična Kleesberg poslušala zjutraj novice, da je Kiti ponoči izginila. Pismo, ki so ga našli v Kitini sobi, ji je odvezlo sicer nekaj skrbi, toda nakopalo ji na glavo nove in večje. Tako je bila razburjena, da ni več vedela kaj počenja. Pri zajtrku si je nalila čaj v sladkornico namesto v skodelico, za delo je rabila ranjeno roko in vtaknila zdravo v svilen zanko. Potem si je dala primakniti naslonjač k odprtemu oknu. Tu je sedela in sanjala pred-e. Vedno znova je jemala Kitino pismo v roke. "Seveda! Morala je v Monakovo! Če je hotela ali ne! K Tasu! Tako! Ali res! Samo k Tasu!"

Pri mislih na grofa Eggeja jo je spretela mrzla groza po hrbtu. Toda grof Egge je bil za sedaj še daleč gori v svoji lovski koči. In navsezadnje bo moral biti Vili vsega kriv. Lažje bo opravil z očetom in bo lahko rekel, da je on pregovoril sestro, naj ga spremlja na potu. Ne, prva skrb ni bil grof Egge, temveč Robert! Izmišljala si je zgodbo o nekem izletu, ki sta ga napravila Vili in Kiti.

Gospodična Kleesberg ni imela več prilike, da bi to izmišljeno zgodbo tudi prodala. Robert je že prav zarana sedel na konja in odjezdil s svojim slugo, nihče ni vedel kam. Ko se je proti devetim vrnil na Hubertovo, je prišel v očetovo hišo tudi nekdo drugi — na tujih nogah.

Ribič je bil na bregu hudournikove struge našel "ponesrečenca". Na svojih rokah je odnesel mrliča v grad in roj razburjenih ljudi ga je spremljal pri tem. Med njimi je bil tudi Pointnjev Andrej, ki ga je bilo kričanje ljudi zvalo iz Zaunerjeve hiše na cesto. Sočutno je gledal mrtveca. Toda njegova mlada srca je bila tako velika, da je v njegovem prepelnem sren ni bilo kaj dosti prostora za usmiljenje.

Ko je ta zmešana množica ljudi prišla po brestnem drevoredu do kletke, so se orli v njej splašili in prestrašeno butali ob palice. Stari Moser, ki je baš nesel hrano ptičem, je bil od grajskih ljudi prvi, ki je moral čuti in videti, kaj se je dogodilo. Krvava skleda mu je padla z rok. "Jezus Marija! Takšna nesreča! Že sinoči, ko je poginil orel, sem bil rekel: nič drugega to ne pomeni."

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

IZ BLAGAADA V STAMBUL
4 knjige, s slikami, 637 strani

Vednina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Dražba En Nač
Cena1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

Vednina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; hako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezidi
Cena1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

Vednina: Amadija — Bog za ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema
Cena1.50

PO DEŽELI ŠKIFETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vednina: Brata Aladžija; Koča v noteski; Miridit; Ob Vardarju
Cena1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

Vednina: Izveljenci; Yuma Betar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta;
Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor te namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vred naše dolgotrajne skrbnje Vam zanesljivo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne predskrbeti, da je potovanje odobno in hitro. Vato se zaupno obrnite na nas za vse pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi pranje za povratna dovoljenja, potni listi, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno so doli in Washington povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT. tri najmanj en mesec.

Priloge tvoj takoj na brezplačno povabilo in zagotavljam Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

(57)

Helga je zelo presenečena. "Nemogoče! Tako velika ljubezen — —" "— je bila. Toda zahteve so bile še večje. Papa je moral nazadnje odločno položiti roko na svoj žep. Saj si vedela, kaj je oče vedno mislil o Albertu, in imel je prav. Albert bi nas vrgele v siromaštvo. Igral je. No, in papa je kratko napravil," pravi Gloria lahkomisljeno, kot bi govorila o vremenu. "Pa saj ti menda ne pripovedujem nič novega. Gotovo si vse to že slišala z majhno olepsavo. Saj so že vrabci vrcali na strehah."

"Nič ne vem, Gloria." "Ne? Ali nisi več v Monakovem? Sicer te nisem več videla. Povej mi, kako ti gre, prosim. Name si zelo huda, vem. Imaš tudi vzrok; kajti bila si nesramna proti tebi, ki si mi bila najboljša prijateljica. Pogosto sem se sramovala same sebe, pa saj veš, kako to gre. In mama je tako sebična; vse kar moti njeno udobnost, sovraži. Verjemi mi, pogosto sem mislila na tebe. Najino prijateljstvo je bilo vendar tako lepo in tebi sem mogla zaupati vse. Ne bodi več huda in pozabi."

Prostodušno iztegne Gloria svojo roko proti Helgi in Helga jo prime. "Nisem bila huda na te, Gloria. Bila sem samo zelo, zelo žalostna, da sem se morala v ljudeh, ki sem jih imela tako rada, tako motiti," pravi tiho.

Temna rdečica zalije Glijorin od solnce zagoreli obraz. "Oh, Helga, človek tako malo pomisli; živimo samo za sebe in se skušamo izogniti vsem neprijetnostim in težkostim. In naša mama je v tem lep vzgled. In tako smo mnogi."

"Saj odkritosrečno si, Gloria," se smeje Helga. "Potem pa bom še bolj odkritosrečna, Helga. Vse mora izvedeti." Lahko pritegne Helgino glavo k sebi in ji zašepče na uho: "In poglavitna stvar — na tebe sem bila ljubezurna! Albert je bil precej vnet za tebe; takrat, ko smo se zadnjič videli, sem videla nekaj njegovih pogledov — in to me je popolnoma raztogotilo."

Helga postane vsa rdeča. Občutek prijateljice je bil pravi in sedaj vidi vse v drugačni luči in to jo veseli. Kajti Gloria ji je bila vedno zelo draga prijateljica in tedaj je vsled razočaranja mnogo trpela.

"Toda sedaj ti gre menda vendar dobro, Helga. Saj si gotovo poročena." Predno ji more Helga oporekati, nadaljuje Gloria: "Nekaterikrat sem te že tudi od daleč videla z velikim plavalasim gospodom; čudovita prikazen. Prekosi vse tukajšnje gospe. Vsi si belijo glave nad tem lepim parom. In sedaj sta tukaj na letovišču."

"Da, Gloria," — slednjič vendar pride Helga do besede — "in sicer jaz kot družabnica neke starejše gospe, pri čije moži je moj čudovit spremljevalec zaposlen. Moje življenje še vedno kaže dolg. Za seboj imam težke čase; toda sedaj sem našla dom pri dobri ljudeh. Oprosti, da ti moram tvoje domišljije zopet podreti. Ni namreč vse zlato, kar se sveti." Malo trdo govori Helga, da Gloria kar jezi.

"Strpna si, Helga!" "Ker ti nisem ničesar prikrila in sem ti povedala vse tako, kakor je? Zaradi tebe, Gloria. Ne bi te rada po nepotrebnem razgalila."

"Se bolj si strpna," se hudiče Gloria. "Zaradi tega pa smeš vendar z menoj piti kavo. Tukaj sem sama, iščem zabave in drugo žrtve, Albertu naslednika. Mogoče bo sedaj boljše. Mama zelo želi. Toda vedno je tako: kogar poročiš, nikdar ni pravi," vzdihuje. "Torej, obleci se, četudi bi v tej obleki mogla pridobiti največ oboževalcev."

Gloria je ostala stara Gloria z vsem svojim značajem, ki je postal mogoče še malo lažji, bila je poredna, kar je njeno mater pogosto spravilo v zadrego.

"Gloria, pozabila si — jaz sem odvisna in ne morem razpolagati s svojim časom."

"Tudi potem ne, če tvojo strogo milostljivo prosim za dovoljenje? Predstavila me je boš. Ti si vendar najboljša, Helga. Pa junaska in postena. Ko bi se poročila z možem z majnimi očmi, bi imela vse boljše — toda neumna in ne-praktična si bila vedno."

"Potem bi bila sedaj ravno tako daleč, kot ti, Gloria; ločena žena. Brez ljubezni ne bi nikdar mogla postati žena."

In pred njene oči stopi podoba moža, ki mu je bila žena brez prstana na prstu, s sreem polnim vroče ljubezni. Njen pogled potemni. Oster sunek ji gre skozi srce. Otrese se spomina in se vzravna.

"No, Helga, pri svoji zunanosti bi pa vendar mogla priti dalje kot pa samo do družabnice."

"Misliš, Gloria? Kako daleč pa si prišla ti? Ločena žena! Vsakdo je navezan na meje svojega bitja. Čez ne smeš. To je usoda, ničesar si ne bova prikrivali. Sedaj pa moram misliti na svoje dolžnosti. Ob petih gospa rada pije čaj doma, ki ga jaz pripravim. Naše čajanke so vedno zelo prijetne."

"Upam, da se je bom tudi jaz še kdaj vdeležila; svoji gospodinji me boš predstavila. Saj se bove jutri zopet videli; potrudila se bom, da ti bom vsiljiva."

Glorijine ciganske oči se poredno smejejo iz temnega obraza in njene rdeče ustnice, ki si jih je ravnokar namazala, naravnost izzivajo.

"Helga, jaz sem boljša kot pa moj sloves." Prijateljico včepne v ramo, da se pokažete dve rdeči lisi. "Veš, tako sem vesela, da sem te zopet videla. Vsega je bila mama kriva. Pa Mira tudi. Sedaj je postala popolnoma zagrižena in neprijetna tovarišica. Doživela je veliko razočaranja. Njena zaroka s sinom nekega renskega veleindustrija se je razdrila. Sedaj mi je najljubše, če je od mene v primerni razdalji. Sedaj je s starši v Carnišu. Jaz pa sem se hotela kopati. In samo tebi povem: da sem brez varuštva."

Helga se še ni oblekla, ko naenkrat zagleda gospoda Weitherta in njegovo ženo, ki ji veselo migata, tako da si takoj ogrne kopalni plašč in po nagli poslovitvi od Glijorije hitro steče proti njima.

(Dalje prihodnjik)

Iz Jugoslavije.

Čudežna rešitev brodomcev.

Ko je strašno neurje dvigalo ogromne valove na Dunaju in Savi pri Zemunu, se je razbilo in potopilo več plovnih objektov in ljudi, ki so stali na bregu so bili tudi priče obupnih borb brodomcev z valovi. Pretresljivi prizori so bili povod vesti o številnih smrtnih žrtvah. Na nekem bagru, ki se je prevrnil, je bilo 20 ljudi in naglo se je razširila vest, da so vsi utonili. Pozneje se je izkazalo, da so bili vsi srečno rešeni. Nekaj ur pozneje pa se je razširila vest, da se je z nekim čolnom pri Ostružnici potopilo 5 delavcev. Mnogi ljudje so z brega opazovali, kako so se nesrečniki borili z besnimi valovi. Čoln je premetavalo kakor lupino. Čelo uro so z brega ljudje opazovali strašno borbo. Šele naslednji dan se je doznalo, da je tudi tem brodomcem usoda naklonila rešitev v zadnjem hipu. V čolnu je bilo ne 5, temveč 7 mladih delavcev in uslužbencev na raznih plovnih objektih, imeli pa samo dvoje vesel. Med obupnimi napori da bi čoln okrenili proti bregu, se je eno veslo zlomilo, z ustalim pa se čoln sploh ni dalo več voditi. Čoln se je naenkrat znašel v sredini reke in tok vode ter močan veter sta ga tako naglo pognala naprej, da je gledalec izginil izpred očij in da so bili vsi prepričani, da so ga visoki valovi zagnili. Strašna vožnja po sredji reke je trajala še precej dolgo, naposled pa je veter zagnal čoln na nasipno ter ga zagostil med tam zasidrane plovne objekte. Vseh sedem mladih mož, med njimi sta bila dva, ki nista znala plavati, je bilo tako rešenih. Strašna nevihta pri Zemunu torej ni zahtevala po srečnem naključju nobenih človeških žrtv.

Krvav spopad med zagrebškimi akademiki.

15. aprila je policijska uprava v Zagrebu dala novinarjem tole pismeno sporočilo:

Dne 14. aprila je prišlo v Zagrebu med več skupinami vsenčlinskih dijakov do prekanja, ki se je spremenilo v medsebojni pretep, v katerem so študentje rabili lesene palice in nože. Pri pretepu so dobili nevarnejše rane: Boras Frano, študent prava, rojen leta 1912 v Vitici, srezal ljubuski; Abinun Markus, študent medicine, rojen leta 1915 v Gračanici, srez Sarajevo; Ljubi-

POZOR DELNICARJI

V NEDELJO POPOLDNE SE VRŠI V SLOV. DOMU, 253 IRVING AVE., BROOKLYNU, VAŽNA SEJA DELNICARJEV SLOVENSKEGA DOMA. — Začetek točno ob petih popoldne. PRIDITE VSI!

liče Krsto, študent prava, rojen leta 1915 v Arbanasah pri Zadru. Ta je zaradi dobljenih ran umrl. Ugotovilo se je tudi, da je pokojnega študenta Ljubičiča Krsta pri prihodu v Dijaški dom napadlo 6 do 7 študentov, ki so ga preganjali po dvorišču doma med klici "Primito komunista!" ter so ga na hodniku paviljona št. 5 kamor je pribežal pred njimi, oklali z noži. Ranjen je tudi Evič Bogdan, gledališki igralec, rojen leta 1912 v Zagrebu, ki je slučajno zašel med pretepačje se študente.

Obiteljska tragedija.

V Grubišnem polju se je kmet Maliković že pred leti sprl s svojo ženo, ki ga je naposled zapustila in se preselila k svoji omoženi hčerki. Ko je nedavno žena hudo zbolela je ni moč nikdar obiskal, a ko je umirala je naročil cigane, da so svirali pod njenim oknom. Vsa vas se je zgrajala nad sirovostjo moža, ki je pijan kolovratil po vasi ter pripovedoval, da bo s cigansko muziko prišel tudi na ženin pogreb. Ko je bilo vse pripravljeno za pogreb, pa moža ni bilo nikjer. Pozneje so ga našli obešenega na podstrešju.

Iz Lintona, Ind.

Rojak Pete Dolence nam piše: — Malokdaj se kaj sliši, oziroma bere v slovenskih listih iz naše naselbine. Mesto Linton je majhno, ima le kakih 5.000 prebivalcev. Slovencev nas je komaj petdeset, največ je Nemcev in Francozov. Tako malo kot nas je, pa smo se izgubili iz svoje srede enega z imenom John Potočnik. Rojen je bil 9. maja 1872 pri Sv. Fil-

GARANTIRANE STAROKRAJSKE KOSE
MOTIKE in druge orodje kakor tudi razno posteljino in pohištvo razpoljamo na vse kraje. Pišite po naš cenik še danes.
STEPHEN STONICH
Box 7236 CHISHOLM, MINN.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO			V ITALIJO		
Za \$ 2.55	Din. 100		Za \$ 6.50	Lir 100	
\$ 5.00	Din. 200		\$ 12.25	Lir 200	
\$ 7.20	Din. 300		\$ 18.00	Lir 300	
\$ 11.70	Din. 500		\$ 27.00	Lir 500	
\$ 23.00	Din. 1000		\$ 54.00	Lir 1000	
\$ 45.00	Din. 2000		\$ 108.00	Lir 2000	

ČE SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODOBNE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljumo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH		
Za izplačilo \$ 5.00	morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	"	\$ 10.50
\$ 15.00	"	\$ 15.75
\$ 20.00	"	\$ 20.50
\$ 25.00	"	\$ 25.75
\$ 30.00	"	\$ 30.50
\$ 35.00	"	\$ 35.75
\$ 40.00	"	\$ 40.50
\$ 45.00	"	\$ 45.75
\$ 50.00	"	\$ 50.50

Prejemnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

VAŽNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA FBI 670JHINO 51.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

610 WEST 11th STREET NEW YORK, N. Y.

2 IZLETA V SLOVENIJO

(preko Cherbourga)
BERENGARIA
19. JUNIJA
POD VODSTVOM
Mr. B. M. PEKICHA, gl. tajnika
SRBSKEGA NARODNEGA SAVEZA

AQUITANIA
30. JUNIJA
POD OSEBNIM VODSTVOM
Mr. JOHNA D. BUTKOVICHA,
glavnega predsednika
HRVATSKE ZAJEDNICE in HRVATSKEGA RADIŠE

Pozivamo vse člane in nečlane po Zdrženju država in Kanada, da se nam pridružijo. Člani, njihove žene in nedolžni otroci, ki se bodo udeležili teh izletov, bodo potovali po posebno ugodni ceni.

Zajamite si prostore zgodaj. Vprašajte pri:
FRANK SAKNER, Jr.
SLOVENIC PUBL. CO.
216 W. 18th St., New York City
CUNARD WHITE STAR

pu in Jakovu, Valterski vrh pri Škofji Loki, Jugoslavija. Umrl je 15. aprila. Imel je obilo vencev ter lep in velik pogreb 19. aprila. Bil je zelo priljubljen in poznan pri vseh ljudeh tega mesta. Bil je član društva št. 180. SNPJ in član premogarske unije U.M.W. of A. Zaposel je bil zaupnik v City Hospital v Chicagu in obilo prijateljev. V Ameriko je prišel iz Nemčije leta 1904 ter je bil ves čas do svoje smrti tukaj v tem mestu.

Z delom gre tukaj poleti bolj slabo. Brez dela jih je pa tudi tukaj dosti, kakor povsod po Ameriki. Pozdrav vsem rojakom in naročnikom Glasa Naroda po širni Ameriki.

NAPRODAJ

Imam 6 hiš in 75 lotov, hiše so tudi pripravne za vsakovrstno trgovino, vse poleg State Rd. 49, dve milj iz Chicage in po 15 minut do dveh drugih mest. Prodam vse za zmerno ceno. Pišite ali se na ogled pri lastniku: FRANK SPOLAR, 143 and Wood St., Box 12, Harvey, Ill. (10x Thurs.)

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg našega je izšlo do 10 let imajo plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja let. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno povrnati. Pošljite naročnino nazaj nam ali jo na plačajo našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN KRATIKE; CE NE JIH PA ZA VAS NAROČE — ZATO OBISČITE ZASTOPNIKA, CE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauslin	OHIO: Barberton, Frank Troms Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik John Slapnik Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Krump Youngstown, Anton Kikelj
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič	OREGON: Oregon City, Ore. J. Koblar
ILLINOIS: Chicago, J. Berčič, J. Lukanich Cicero, J. Fabjan (Chicago, Ch. v. in Illinois) Joliet, Mary Samblich La Salle, J. Spelch Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Joe Zelene	PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolici, Mrs. Ivan Rupnik Export, Louis Supančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Johnstown, John Polants Krayn, Ant. Tauželj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Zust Pittsburgh in okolici, J. Pogačar in Philip Progar
MARYLAND: Kittymiller, Fr. Vodopivec	STEELTON, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar	WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Svoboda Sheboygan, Joseph Kakeč
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše Ely, Jos. J. Penhal Eveloth, Louis Gouše Gilbert, Louis Vossel Hibbing, Jos. Porč Virginia, Frank Hrvatic	WYOMING: Rock Springs, Louis Tancher Diamondville, Joe Rolich
MONTANA: Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champe	
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick	
NEW YORK: Gowanda, Karl Strizna Little Falls, Frank Mado	

NEKAJ SPLOSNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pism, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so se precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravijo samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najboljši pripravo. Vsaka karta velja za dve leti, pa se več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik čeli dve leti časa za ostali v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnili z istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobi povrnjeno ali, obratno, doplačila, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe kot je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljani dobe potne liste za dve leti, nedržavljanji pa dobe potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavljanji morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnokarno povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovati v stari kraj, naj si takoj rezervirajo prostore, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij so že skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debele tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV - SHIP NEWS

1. maja: Saturna v Trst	15. maja: Conte di Savoia v Genoa
4. maja: Paris v Havre Berengaria v Cherbourg Breiten v Bremen Washington v Havre	19. maja: Normandie v Havre Manhattan v Havre
5. maja: Queen Mary v Cherbourg	20. maja: Berengaria v Cherbourg
8. maja: Rex v Genoa	21. maja: Bremen v Bremen
12. maja: Aquitania v Cherbourg	22. maja: Roma v Genoa
14. maja: De France v Havre Europa v Bremen	25. maja: Lafayette v Havre
	26. maja: Queen Mary v Cherbourg
	28. maja: Paris v Havre
	29. maja: Rex v Genoa

SMRTNA KOSA

Joseph Hochevar v Detroitu, Mich., je prejel od svoje sestre žalostno vest, da je v Robu pri Velikih Lašah dne 24. marca t. l. umrl njegov oče Gregor Hochevar v visoki starosti 90 let. V Ameriko je prišel iz Nemčije leta 1904 ter je bil ves čas do svoje smrti tukaj v tem mestu.

Frances Zimmerman v St. Louis, Mo., je dobila žalostno vest, da ji je 5. aprila umrla v Jugoslaviji mati Marija Mahnič, stara 80 let. Rojena je bila v Storjah pri Sežani. V Ameriko je prišla dva sinova, in tri hčere, v starem kraju pa dve hčere in sina.

2. junija: Europa v Bremen	2. junija: NORMANDIE v HAVRE Aquitania v Cherbourg Washington v Havre
3. junija: Vulcania v Trst	3. junija: Queen Mary v Cherbourg
6. junija: Bremen v Bremen	10. junija: Bremen v Bremen
12. junija: Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa	12. junija: Manhattan v Havre Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
16. junija: Manhattan v Havre Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre	18. junija: Europa v Bremen
19. junija: De France v Havre BERENGARIA v CHERBOURG Saturna v Trst	19. junija: Queen Mary v Cherbourg
23. junija: Queen Mary v Cherbourg	26. junija: Rex v Genoa
26. junija: Rex v Genoa	29. junija: Lafayette v Havre
2. junija: NORMANDIE v HAVRE Aquitania v CHERBOURG Washington v Havre	
7. julija: Conte di Savoia v Genoa Berengaria v Cherbourg Champlain v Havre	
8. julija: Europa v Bremen	
7. julija: Queen Mary v Cherbourg	
9. julija: De France v Havre	
10. julija: Vulcania v Trst	
14. julija: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Manhattan v Havre	
17. julija: Rex v Genoa Bremen v Bremen	
21. julija: Berengaria v Cherbourg	
23. julija: EUROPA v BREMEN	
24. julija: Saturna v Trst Champlain v Havre	
28. julija: Washington v Havre Queen Mary v Cherbourg	
29. julija: De France v Havre	
31. julija: Conte di Savoia v Genoa	

Za vsa pojasnila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na
POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
216 W. 18th St., New York
Posebno naj hite oni, ki nameravajo potovati meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca so na vseh parnikih skoro že vse kabine oddane.

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katero je prejel. Zastopniki toplo priporočamo.
UPRAVA "GLAS NARODA"